

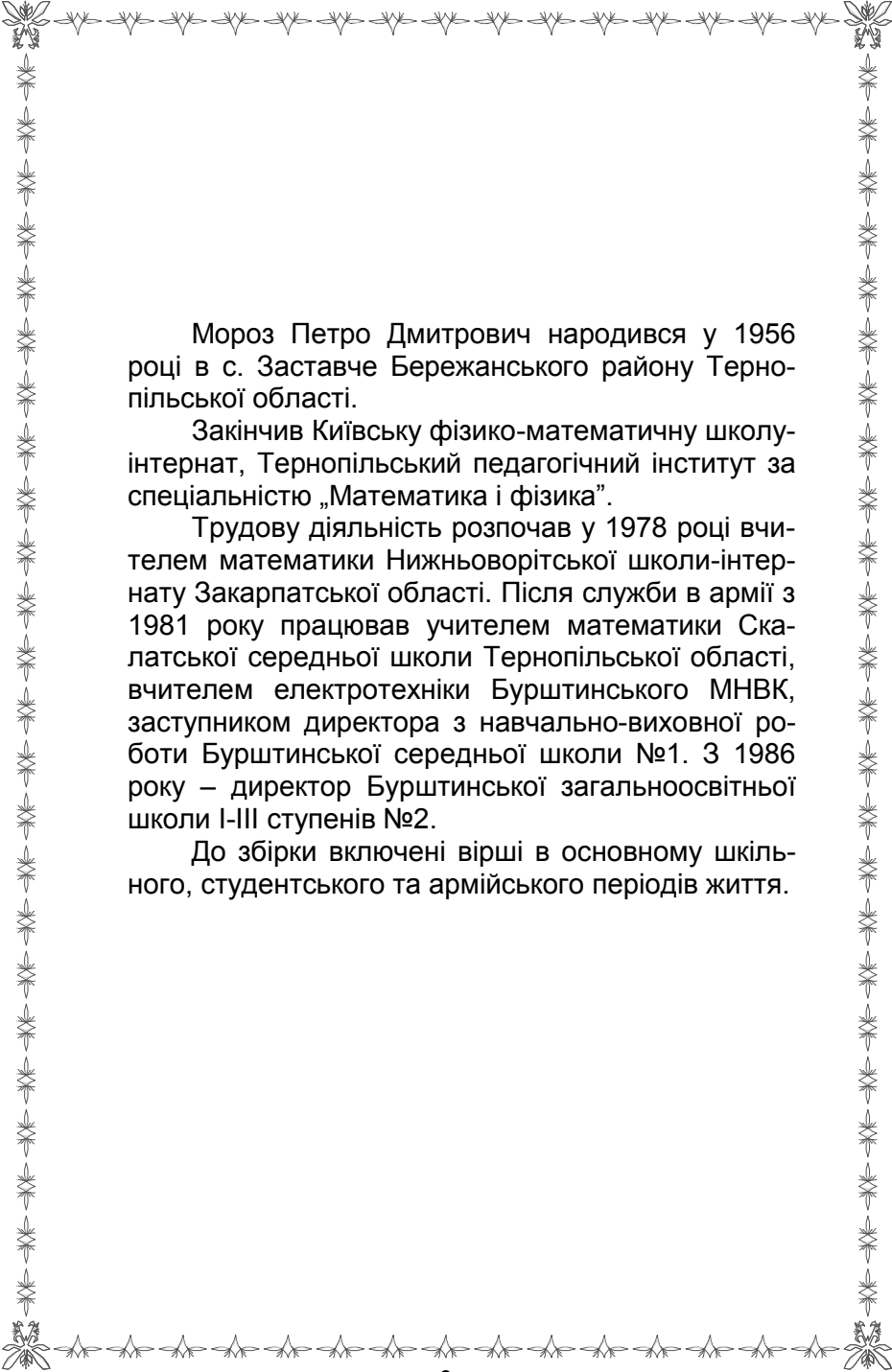
Петро Мороз

Одкровення

Збірка поезій

Бурштин

2006

Мороз Петро Дмитрович народився у 1956 році в с. Заставче Бережанського району Тернопільської області.

Закінчив Київську фізико-математичну школу-інтернат, Тернопільський педагогічний інститут за спеціальністю „Математика і фізика”.

Трудову діяльність розпочав у 1978 році вчителем математики Нижньоворітської школи-інтернату Закарпатської області. Після служби в армії з 1981 року працював учителем математики Скалатської середньої школи Тернопільської області, вчителем електротехніки Бурштинського МНВК, заступником директора з навчально-виховної роботи Бурштинської середньої школи №1. З 1986 року – директор Бурштинської загальноосвітньої школи I-III ступенів №2.

До збірки включені вірші в основному шкільного, студентського та армійського періодів життя.

У вирі роздумів і почуттів

*Для чого я прийшов
у цей великий світ? –
Щоб спалахнути,
в одну мить згоріти,
і впасти так,
як падає болід,
а не диміти
і не тліти*

П. Мороз.

Його життєве кредо перегукується з словами
В.Симоненка:

*Я хочу бути несамовитим,
Я хочу в полум'ї згоріти,
Щоб не жаліти за прожитим,
Димком на світі не чадіти.*

Він – математик за фахом, поет – за уподобанням.

Поезія Петра Мороза – це прояв романтичної душі мрійливого юнака і зрілої людини. Він любить свою Україну, його турбує сьогоднішній і завтрашній день нашої держави:

*Земле моя українська,
поле колосисте,
рідні батьківські пороги,
світ зеленолисту!
Я тобі пісні співаю,
рідна моя ньенько...*

(Земле моя українська).

Автора манять до себе і тривожать душу місця,
де народився і виріс:

*Ви бачили, як пеститься отава
під теплими грайливими вітрами?
Ви чули, яким запахом вітають
поляни лісові й високі трави?*

*Я пив це щастя з раннього дитинства...
(„Ви бачили, як пеститься отава...”).*

Цю любов не раз виявляє дуже природно й невимушено, його слово говорить про те, що рідний край у нього завжди на думці:

*Це щастя – у рідних купатися травах,
почути, як дихає щедра земля,
із сонцем у поле виходити зранку
чи в лісі – на килим квітучих полян
(„Куди б не пішов,
повертаюсь додому...”).*

А які теплі і хвилюючі рядки, присвячені найдорожчій людині на землі – матері! Йому „ніколи не забути”, як в ліс „колись водила”, „в серце влила любові до правди, до землі”.

У вірші „Жди, мене, мамо, на світанні” син запевняє неньку:

*Ні, я приїду ще надвечір,
з сутінками примчусь додому,
щоб з твоїх пліч на мої плечі
твої забрати болі й втому.*

Автор думками лине до матері, згадує, що „навчила цінувати пісні... щедрої землі”:

*Як гілочка постукає у раму,
дихне й дверима грюкне вітровій,
то знай: вони тебе вітають, мамо,
і шлють тобі палкий цілунок мій
(„Весна на землю
вже спустилась з неба”).*

Естетичним епіцентром збірки стала інтимна лірика. Образ коханої багато в чому споріднений із традиційним образом музи. Вірші сповнені нестримних і пронизливих емоцій:

*Подаруй мені зорі іскристі,
подаруй тихі чари весни.*

*Ми підемо в гаї голосисті,
у той край, де шумлять ясени
(„Подаруй мені зорі іскристі...”).*

Лірика любові заворює особливим чаром щирості, вистражданості, неспокою духу, торкається струн нашого серця:

*Як ти близько від мене, Волошко,
досить глянути в небо – і очі
знову дивляться в серце. Лоскоче
лиш при згадці вівсяне волосся
(„Як ти близько від мене, Волошко...”).*

Пейзажна лірика виховує любов до природи і до Вітчизни, навчає бачити і відчувати красу поля, високих трав, шум лісу, спів плакучих верб:

*Сон-траву зриваю у соснині,
а очам відкрився краєвид:
стрічка річки в’ється по долині,
і в дзвінкому щебеті пташинім
ліс шумить...*

(„Сон-траву зриваю у соснині...”).

Пейзаж становить паралель до психологічного стану героя:

*Зацвіли фіалки у веснянім лісі.
Відгукнувшись першою зеленню дерев,
полилась по світу життєдайна ніжність,
розбудивши й в серці ніжності приплив
(„Зацвіли фіалки у веснянім лісі...”).*

Автор уміє промовити до душі, але й до розуму через душу. Тягнеться високо до зір у блакить і потягає за собою читача.

Поезію творить любов...

Тетяна Наритник.

Побажання

В один прекрасний день сказав Толстой
слова короткі, точні, незабутні,
мовляв, серед людей веселий той,
у кого радісне теперішнє й майбутнє.

Так хай сльоза не змочує щоку,
добробутом наповнюється хата,
щоб все в житті було вам до смаку,
щоб добрі були, щирі і багаті.

Бажаю, щоби все ваше життя
ви були по-весняному веселі,
щоб день сумний ніколи не настав
у білих стінах вашої оселі.

Якби ти стала ластівкою...

Якби ти стала ластівкою в небі,
я соколом полинув би до тебе.
Стань хмаркою у синизні весняній –
і я легким весняним вітром стану.

А якщо квіткою ти станеш польовою –
стану дощем, напитись дам доволі.
Якщо ти станеш річкою дзвінкою,
я – берегом, й тоді буду з тобою.

Коли-небудь відчуєш ти кохання,
що так горить у серці полум'янім.
Лиш доля повернула вже вітрила
і серце твоє холодом сповила.

Стань хмаркою у синяві весняній...
Стань квіткою моєю польовою...

Спогад

Тихо несе воду Липа Золота
серед трав високих у долині,
поміж верби круто поверта
і сміється в голубому пліні.

Я колись по травах з радістю ходив
і збивав з трави ранкові роси,
там думки про щастя розбудив,
що лягли у буквені покоси.

Тут лежу у травах, п'яний від роси,
сонце вже встає на горизонті.
Матінко-природо, принеси
ти мені слова, як стиглі грона.

Колись там, між вербами, щастя я зустрів,
лиш на мить відчувши його подих.
І не знав, що з тих пшеничних брів
сплетений вінок моєї долі.

Місто любові

Трасують нічне небо проводи,
вогнями зір приковує Тернопіль.
Із ФМШ привів мене одного,
то й далі все життя мене веди.

Тебе за чистоту я полюбив,
за те, що тут зустрів вогонь любові.
Горить вона у мене в кожному слові,
це ти звів наші долі, дорогий.

Засни

Засни, задрімай, заколисана втомою.
Засни, наче поле в години затишшя.
Тебе заколишу я ніжною мовою,
а встанеш – піснями мене заколишеш.

Тобі подарую я душу бездонною,
пізнаєш глибини, незвідані досі.
Я зорям віддам тебе ніжну, сонну,
скупаю в ранкових незайманих росах.

Коли тобі страшно буде перед бурею,
то я подарую тобі свою пісню.
Літа твої буду лічити зозулею,
коли солов'ї заспівають у лісі.

Засни, задрімай, заколисана втомою,
прикрий колосками поблідлі волошки.
Я буду чекати ту мить зачаровану,
коли ти прокинешся, мила волошко...

Читаючи Єсеніна

Будемо друзями, Мухтар?
Ми подружили і без того.
Твоє знайоме дружнє „гар”
замінює ласкаве слово.

Такого друга аж ніяк
я уявить собі не можу,
і все-таки, що це за знак:
у поцілунку наші рожі?

Ти мокру лапу подаєш
і морду тикаєш у зошит.
Облиш ці ласки, друг, облиш,
сядь тихо поруч в своє ложе.

На пероні

Знов дороги повилася стрічка,
і по рейках простукали дріб
гомінкі приміські електрички
й тепловози з далеких доріг.

Не для мене – для друзів у вікнах
придорожні мелькають стовпи:
дорозі і чимось уже рідні
в миколаївські мчаться степи.

На пероні лишивсь самото
тепловозів дослухати хор.
Наче сторож нічний самотий
друзям вслід задививсь світлофор.

Знаю: довго лунати не буде
дорогий серцю радісний сміх.
На все літо зігріли ви груди
теплом щирих усмішок своїх.

Дороги

Дороги, дороги, дороги,
вінком ви вплелись в мої мрії.
Дороги, дороги, дороги,
це ви привели до Надії.

Дороги, я вас полюбив за неспокій,
дороги, я вас полюбив, дорогі,
за те, що ви думи глибокі
кидали мені навздогін.

Дороги, дороги, дороги,
на вас покладаю надії.
Мене проведіть до порогів
чаклунки моєї – Надійки...

Капітану команди КВК

Ваш високий капітан
гарно причесався,
тільки сонний він чомусь –
мабуть, не вмивався.

Ну й розумник він у вас!
Що ж було робити? –
біг у кожний магазин,
щоб книг накупити.

Ми відкриємо секрет:
сумувать не стали,
його копію-портрет
ми намалювали.

Капітане, не дрімай,
митись треба краще,
бо ти так і КВК
ще проспиш, ледащо.

І не смійся ти до нас –
не втрачай калорій,
так сміється лише той,
хто слабкий чи хворий.

Як програєш – ось тобі
принесли ми сито.
Буде повне сліз – нове
можемо купити.

Ти любиш

Ти любиш, я знаю,
так чисто й велично!
Любов свою кличеш
до себе.

Сниш щастям ночами
й не знаєш, звичайно,
що я так кохаю
тебе, недосягну!..

Ти любиш, я знаю.
А очі бездонні,
а ночі безсоння –
для нього.
Пройдеш стороною –
і війне весною,
а я завмираю
від погляду твого.

Ти любиш, я знаю,
в очах це читаю.
Шкода, що безсоння,
твої милі очі,
недоспані ночі,
волосся, як жниво вівсьяне,
кохання твоє полум'яне,
й сама, незбагненна, –
усе не для мене...

Дві дороги

Дві дороги у полі
перетнулись в житах,
наче дві людські долі,
що їм жить, розцвітать.

Похилилися стебла
край доріг в забутті,
і сховались ромашки
в золотому шитті.

Йшла пора листопаду,
опустіли поля,
над дорогами сумно
лише вітер гуля.

А зима своїм пухом
всі стежки замела,
і перина сріблиста
на дороги лягла.

Так й весна прилетіла,
повернулись пташки,
і п'янким весноцвітом
вже покрились стежки.

Та лише дві дороги
бур'яном поросли.
Не зустрітись двом долям
в передзвонах весни.

Голосним передзвоном
відгукнулись струмочки
і весну нагадали
найдорожчу в житті...
Я стою над весняним
струмком садинок
і пригадую дні,
як бурхливий потік.

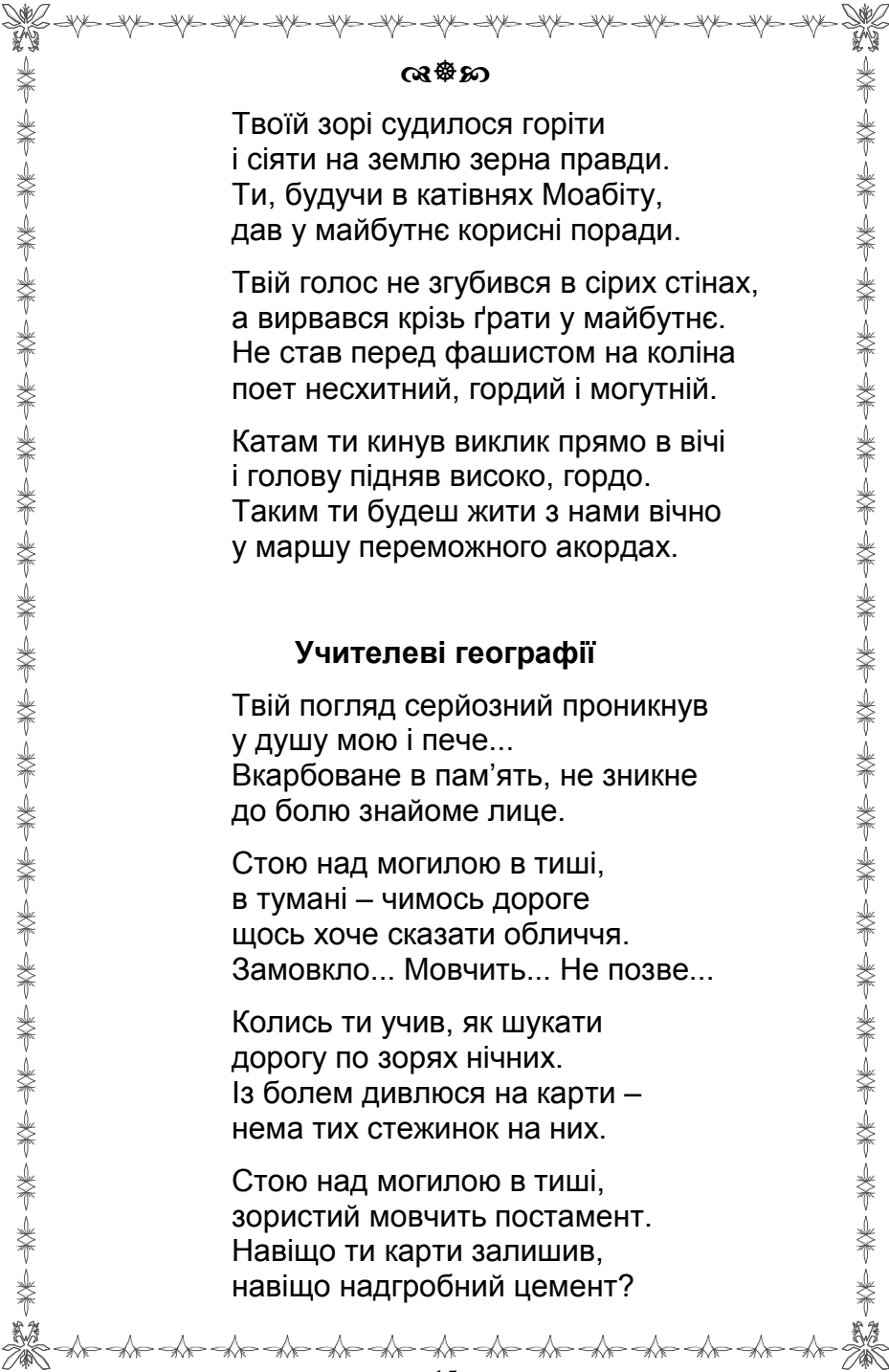
Всі бажання відкину
і долину в минуле,
щоб побачити очі,
як волошки в степу.
Чи смієтесь ви зараз,
чи, втомившись, заснули,
чи шукаєте долю
свою у струмку?

А можливо, замерзли
і окутались льодом,
як тоді, коли були
ви розсерджені вкрай?
Із весняним приходом
я троянди червоні
посаджу край дороги,
як любові розмай.

Назбираю волошок
між житами у полі,
і букет той безцінний
покладу на столі –
хай мені нагадає
той букет синьоокий
твої очі блаватні,
зірки чарівні...

Студенти
говорили тихо,
із печаллю в голосі.
Мимоволі й я до їх мови
прислуховуюсь.
- Як же тепер, друже,
додому добратися?
В черзі за білетами
нам не дочекатися.
То ж після базару
люду, як насіння.
Так у нас не вистачить
на обох терпіння.
- Та чого чекати,
як у січні грому?
Треба буде поїздом
їхати додому.
- Але там так само
тіснота й без черги.
Тут ніяк не виручать
і сталеві нерви.
Друг над чимось думав,
носком черевика
в роздумах глибоких
у калюжу тикав.
І зробив він висновок
з тієї розмови
(ось що значить праця,
праця розумова):
- Що ж це ти боїшся,
що квитків не буде,
адже лиш студенти
їдуть, а не люди!

Твоїй зорі судилося горіти
і сіяти на землю зерна правди.
Ти, будучи в катівнях Моабіту,
дав у майбутнє корисні поради.

Твій голос не згубився в сірих стінах,
а вирвався крізь ґрати у майбутнє.
Не став перед фашистом на коліна
поет несхитний, гордий і могутній.

Катам ти кинув виклик прямо в вічі
і голову підняв високо, гордо.
Таким ти будеш жити з нами вічно
у маршу переможного акордах.

Учителеві географії

Твій погляд серйозний проникнув
у душу мою і пече...
Вкарбоване в пам'ять, не зникне
до болю знайоме лице.

Стою над могилою в тиші,
в тумані – чимось дороге
щось хоче сказати обличчя.
Замовкло... Мовчить... Не позве...

Колись ти учив, як шукати
дорогу по зорях нічних.
Із болем дивлюся на карти –
нема тих стежинок на них.

Стою над могилою в тиші,
зористий мовчить постамент.
Навіщо ти карти залишив,
навіщо надгробний цемент?

Тут все, буквально все
приносить спогади про тебе:
колосся спогади несе
і блідувато-синє небо.

А у хлібах волошок синь,
під сонцем трішечки поблідла...
За днем чекання знову день
іде в життя кудись безслідно.

Мовчиш, Волошко, хоч буйний вітер
схиляє стебла твої додолу.
Я хочу сонцем світити, гріти
і чути теплу знайому мову.

Пучок волошок синить в букеті,
а в моїх думках – кохані очі.
Сховали хмари моря блакиті,
сказати слово мені не хочеш.

Ну, все. Кінець пекельним мукам.
Спадає серця чіткий ритм.
Студент... Не зміг з азів науки
життя створити алгоритм.

Заплутавсь в логіці законів,
спіткнувсь на купі теорем,
і не знайшов в машинній мові
своє коротке CONTINUE...

Шкільному другу

Коли доля схрестила дороги,
ми з тобою пішли по одній.
Ми одні відчували тривоги,
хоч по-різному прагнули мрій.

Пам'ятаєш в кутку нашу парту,
де три роки сиділи разом?
Вона стала для нас добрим гартом:
ми в життя звідси йшли напролом.

Ми з тобою тоді тільки бились
по-хлоп'ячому, із-за дрібниць,
просто граючись. Зразу ж мирились
і до мрій своїх йшли навпростець.

І коли покидали ми школу,
чомусь сльози блищали в очах,
ніби серце зазнало розколу
і від болю хотілось кричати.

Що останнє вкарбовано в пам'ять –
за деревами схований дах.
Ми пішли, щоб своїми руками
прокладати омріяний шлях.

І ми холодно (так, мовляв, й треба),
як знайомі в вагоннім купе,
попрощались під сонячним небом.
Все це було, неначе тепер...

Зараз я відчуваю, звичайно,
чим для нас наша парта була.
Мені тут чогось не вистачає –
наче птаху одного крила...

Чайко, я вибрав тебе серед зграї.
Може тому, що найменша.
Може тому, що вже знаю,
що моє серце кохає.
Може тому, що ти перша
раптом від всіх відділилась
і пронеслась наді мною
зойком і крил білизою.
Чайко, собі загадав: якщо сядеш,
буде у мене тривога,
смуток в душу в мене ляже,
каменем горе прив'яже.
Тільки у мене дорога
буде з безмежним коханням –
так твоїх крил трепетання
дало мені зрозуміти: в польоті
довго в блакиті кружляла...
Дивно: відчувсь, мов на зльоті,
ти ж все кружляла й до сонця
раптом мій погляд послала.
Крила і сонячний промінь
вилились в душу, як повинь.

Вітер знову подув з сторони,
звідки дихає довге мовчання.
Не приніс він мені синизни,
тільки суму навів з дощами.
Може дощ, що накрапує тут,
то твої охолоджені сльози?
Може, то твого серденька стук
переносять із громами грози?

П'ють воду з озера вечірні ліхтарі,
спираючись вогненними стовпами
у темне плесо. В небі догорів
останній промінь сонця. Світлячками

здаються зорі на затемненому тлі,
одягнутому в ночі чорні шати,
підморгують по-дружньому Землі,
мов хочуть їй привіт свій передати.

А під мостом шумить і піниться вода,
іскриться під вечірніми вогнями.
Під шум такий я пісню пригадав –
і раптом все залилося піснями.

Співали зорі десь у вишині,
співало місто, озеро, дерева,
співало пісню серденько мені –
веселу, життєрадісну, квітневу.

Пробив берези білі груди –
і з рани сік потік, як кров.
Не думалось, що гірко буде
від того соку... Поборов

я щем у серці. Ти, схилившись,
попробувала сік на смак.
А він не капав – просто лився
тонкою цівкою в кулак.

А потім я загладив рану.
Гірким тобі здавався сік.
Солодким він ніяк не стане,
коли вже так, як кров, потік.

В вирі подій, в шаленім плині часу,
в масштабах п'ятирічок і декад
є ще одне велике людське щастя,
міцна опора – друга рука.

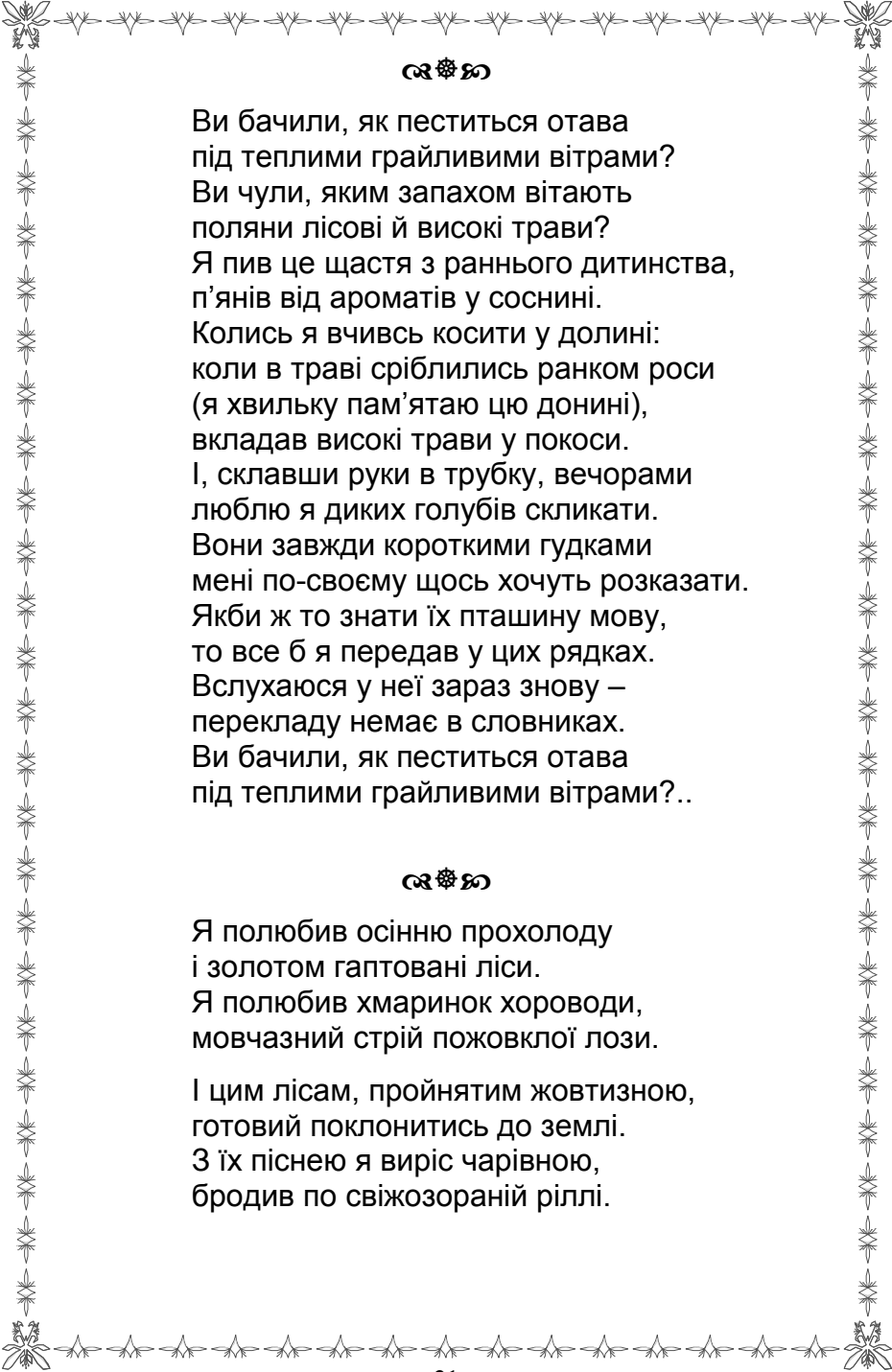
З нас, одиниць, складаються мільйони,
складаємо один міцний ланцюг.
Тут втрати відбиваються у дзвоні,
як в серці доля сірого свинцю.

- Надіє, -
шепочуть дерева безлисті.
Я слухаю, що ще той вітер навіє.
Від світла виблискує сніг, як намисто.
Вже й я повторив за вітрами:
- Надіє...

- Надіє, -
здрігаються струни гітари,
як серце, гітара моя червоніє.
Ми будемо разом іти незабаром
і вітер шептатиме тихо:
- Надіє...

- Надіє, -
співають для мене дороги,
і знаю, що збудуться всі мої мрії.
Тому, коли чую я холод тривоги,
то кличу тебе все:
- Надійко!
Надіє!..

❧ ❧ ❧

Ви бачили, як пеститься отава
під теплими грайливими вітрами?
Ви чули, яким запахом вітають
поляни лісові й високі трави?
Я пив це щастя з раннього дитинства,
п'янів від ароматів у соснині.
Колись я вчивсь косити у долині:
коли в траві сріблились ранком роси
(я хвильку пам'ятаю цю донині),
вкладав високі трави у покоси.
І, склавши руки в трубку, вечорами
люблю я диких голубів скликати.
Вони завжди короткими гудками
мені по-своєму щось хочуть розказати.
Якби ж то знати їх пташину мову,
то все б я передав у цих рядках.
Вслухаюся у неї зараз знову –
перекладу немає в словниках.
Ви бачили, як пеститься отава
під теплими грайливими вітрами?..

❧ ❧ ❧

Я полюбив осінню прохолоду
і золотом гаптовані ліси.
Я полюбив хмаринок хороводи,
мовчазний стрій поживклої лози.
І цим лісам, пройнятим жовтизною,
готовий поклонитись до землі.
З їх піснею я виріс чарівною,
бродив по свіжозораній ріллі.

Знову рідна стихія, до пояса трави,
заколисані вітром в долині.
Теплим променем сонце заграло
на небесному куполі синім.

Новизна принесла невблаганно
у природу свої чіткі риси.
Електричні стовпи, як гіганти,
під небесне склепіння звелися.

Де пустир був – посіви пшениці
зеленіють схвильованим морем.
Жде в долині трава косовиці
з нестихаючим шумом моторів.

Як завжди, сиджу перед вікном
і веду розмову із тобою.
Вже птахи щебечуть за селом,
небо вабить даллю голубою.

Вітер зачарований притих,
ніжно сонце променем голубить,
виграє на хвильках золотих
у твоїм волоссі. Така любя,

ти сидиш, як в казці. І мовчиш...
Від твого мовчання враз зникає
марево... І – тиша, спокій, лиш
казка серце боляче стискає.

Як не вистачає тебе тут,
твоїх сонцем спалених блаватів!
Вони в даль захмарну мене звуть,
і не може серце не кохати.

Я мріяв оселитися на скалах,
де б'ються морські хвилі
об їх граніт червоний,
де шум людський і гомін
без пива і бокалів
луною йде від схилів.

Я мріяв слухать тихий шепіт моря
в ту мить, коли затишшя
злягає у темряві
над темними морями,
ледь-ледь лише колише
вітрець траву у горах.

Я мріяв біля моря пити щастя,
полинуги у тайни зір-очей,
щоб громи заgrimіли
у скалах онімілих,
відгомін тих ночей
у серці перенести.

Ти зараз всюди: в шепоті вітрів,
у снігом припорошеному полі,
у сірім небі, в стуках поїздів,
ти – як вітрило у моєї долі.

Я мчусь вперед, прямую до мети,
не боячись відчути якісь муки,
бо знаю: завжди поруч будеш ти
й простягнуті до мене дружні руки.

Похилю гілки я плакучої верби
до пліч твоїх, моя весняна осінь.
Я вип'ю краплі горя і журби
із твого серця. У твоє волосся

вплету волошки і небесну синь,
а поміж ними – кров червоних маків.
Серед найкращих радісних пісень
я виберу і ніжну, і крилату.

Щоб ніжність влилась в серденько твоє,
назавжди полонила твою душу,
я все, що перед нами постає,
співати й усміхатись нам примушу.

Одна дорога пролягла на південь,
на північ потяглася чомусь друга.
І в день холодний, під вітри осінні
тебе я проводжав, моя подруго.

А на прощання ти ще усміхнулась
і помахала у вікні рукою.
Ні слова не сказав – автобус рушив,
збравши моє серце із собою.

Я все-таки старався посміхатись.
На південь ти помчалась, я – на північ.
Лишається лиш зустрічі чекати,
Щоб знову попрощатись,
знов зустрітись.

Вітер потужно б'є в груди крилом,
у хороводах сніжинками крутить,
голос його над принишклим селом
рветься, натужно хрипить від простуди,

вовком голодним в засніженій млі
виє ночами в беззоряне небо,
дивною мовою, зовсім без слів,
кличе він зорі із неба до себе.

Засне село в густій темряві ночі,
торкну легенько струни голосні.
Хай світять лиш для мене твої очі,
для тебе хай звучать мої пісні.

Підемо по стежині понад річку,
де шепче щось вода у берегах.
Вплету у русі коси з зірок стрічку
і місяць принесу тобі в руках.

Ти чуєш, моя зірко кароока,
стрінемо разом літній зорепад,
полинем в неба безвісті глибокі,
послухаємо, що шепоче сад.

Від зойку струн заб'ється кров у серці,
зустрінуться дві доли, наче в сні.
В очах ясних, без імені озерцях,
побачу своє щастя в глибині.

Я на озері тебе цілував в човні,
тільки це не наяву було, а вві сні.
На руках тебе носив у тиші нічній,
але була нічка та вигадкою мрій.
Відповіла ти мені: „Я тебе люблю.”
Залишив цей сон тепер трішечки жалю.
Разом ми з тобою йшли по стежках нічних.
Залишила ти мені лиш чарівні сни.

Плаче гітара і серце хвилює,
ніби щось хоче сказати мені.
Може, про того, кого так люблю я,
хоче сказати слова чарівні?

Струни легенько я пальцями гладив,
слухав поради гітари, як в сні.
А вона грала тобі серенади,
тихо співала для тебе пісні.

Так, це для тебе струна забриніла,
трепетним зойком позвала тебе.
Де ти тепер, грубувата і ніжна,
тепла й холодна? З безкраїх небес

я позбираю для тебе всі зорі,
щоб при їх світлі ти слухала гру.
Хочеш, кохана, моя чорноброва,
в путь свою довгу тебе заберу?

За вікном назад дорога в'ється,
навздогін асфальт про щось шепоче.
На заплющені твої чарівні очі
опустилося волосся і, здається,
чари всі спустилися на землю.
Ось весна, весела чародійка,
у фату до п'ят тебе оділа
й завела нас у свою оселю.

...Ні, це сон: на мить примружив очі
під спокійний, мірний шум мотора
від назад втікаючих просторів.
Я хотів би бачити щоночі

в світлі зір сріблястих і багряних
дві зорі щасливі й цілу вічність
бути поруч, дивлячись у вічі,
звати тебе іменем Кохана.

Всі сплять.
Вже місто розчинилося в тумані.
Іду розхристаний по вулиці нічній.
Не диха вітер, шум поволі тане,
немов на свіжо біленій стіні,
дерева і стовпи
з туману виринають.
Іду.

Глухий гудок озвався із вокзалу,
заставивши здригнутися мене –
це ж моя доля так мене позвала,
знайшовши серед тисячі імен
моє. Та ні – я тут уже причалив.

Куди б не пішов, повертаюсь додому –
тут трави м'якіші, ліси наймиліш.
Лягти б наодинці у свіжу солому
й зустріти серпанком озорену ніч!

Це щастя – у рідних купатися травах,
почути, як дихає щедра земля,
із сонцем у поле виходити зранку,
чи в лісі – на килим квітухих полян.

Так завжди нестримно додому щось тягне
з далеких доріг і з далеких країв.
І хочеться вкотре пройтися полями,
слідами залишених в пам'яті днів.

Та щастя породжує в серці тривогу:
а що зараз там, у далеких краях?
І знов мчать колеса мене у дорогу,
у ній – все життя і вся радість моя.

Ой ви, очі, як моря припливи,
наче буря моїх почуттів,
мою душу вогнем обпалили,
розбудили весняний заспів.

Ой ви, очі, як небо весняне,
як волошки поблідлі в хлібах.
Я до вас відгукнувся піснями,
очі, радість моя голуба.

Все таке ж: і дорога, і ліс,
і в траві оксамитовій роси,
так же само шумить ніжний лист,
мов берези розчісують коси.

Крилом сокіл викреслює лет
над верхів'ям дерев в синіх далях.
Ліс весняний дарує букет
перших боязко-ніжних конвалій.

Ні, все ж є щось в усьому нове:
і в березині, й в темній діброві,
і у серці, бо в ньому живе,
дише полум'я чисте любові.

Кличе ліс, чимось звичним приманює,
я збиваю перлинові роси.
Тут, у росах, шукаю конвалію
для вівсяної пряжі волосся.

Відцвітає духмяна конвалія,
та букет я зібрав навіть літом.
Ніжний цвіт, трохи сонцем обпалений,
буде в тебе в букеті біліти.

Сіре небо, і дощик накрапує,
щось шепочуть листочки обмиті.
Я втішаюсь маленькими краплями,
що зникають в моєму букеті.

Я стану лісовою піснею,
якщо ти цього захочеш.
Я піду у дорогу місячну,
зірки принесу пророчі.

А в час золотих зорепадів
зберу всі зірки з неба
і в цвіті весняного саду
чекатиму звістки від тебе.

Покличеш мене – я прилину,
і піснею стане зустріч,
в своєму величному плині
всміхнеться нам велет-Славутич.

Я стану вузькою стежкою,
якою ти часто гуляєш,
волошок схилятиму стебла,
пташок позову з гаю.

Захочеш – приїду увечері
й підемо в нічні зорепади
в морозну погоду і спекою,
і в час золотих листопадів.

Ні, я не жив, я лиш марив весною,
марив я небом блідим, незбагненим.
Звідки я знав, що мене жовтизною
стріне веснянеє листя зелене?

Зараз весна, день сумний. Ніби осінь...
Капають сльози із сірої далі...
Часто і в мене з'являються сльози
в час, коли осінь минулу згадаю.

Не знаю, з чим зрівняти почуття,
що в серці поселилось ураганом.
Зрівняти його з вітровим виттям
чи з білими блискучими снігами?

Чи, може, з сонцем ясним порівнять,
чи з далями зірчастими нічними?
Чи з ніжними словами, що в піснях
акордами сплелися чарівними?

Та тільки почуття моє палке
народжує і пісню, й нічні далі,
зимою літо принесе жарке,
захоче – літо замете снігами.

Воно таке могутнє, що мені
прийшлося його велінню покоритись.
Не знаю все ж, чому це навесні
забути важко, легко полюбити.

Зацвіли фіалки у веснянім лісі.
Відгукнувшись першою зеленню дерев,
полилась по світу життєдайна ніжність,
розбудивши й в серці ніжності приплив.

А юнацьке серце закохалось в осінь,
в блідо-синє небо й жовтизну дібров.
Юність не повернеш – серце стоголосо
так мені диктує, і бушує кров.

Значить, йому треба якнайбільше сонця,
якнайбільше неба, повноводних рік,
щоб закарбувати золотисту осінь
в пам'яті назавжди, як цілющий лік.

Поздоровляю з святом.
Білий сніг
впаде до твоїх ніг
моєю вірністю,
пелюстками ромашок упаде
до твоїх ніг.
Скільки вже зим пройшло...
Важко повірити.
Скільки разів сніг танув
навесні,
лишалось твоє серце лиш
крижиною.
А скільки марив я тобою,
звав вві сні
коханою, волошкою, єдиною!..

Вечірній час.
Як завжди, зорі плещуть в морі неба,
як вже не раз,
я їх рахую з думкою про тебе.
В цій тиші тут
чогось нема, чогось не вистачає
тепер мені.
Твоїх очей не вистачає вже ночами.
Куди пішла?
Лишила лише біль мені на згадку.
Німа імла
тебе сховала. Визволюсь з-під влади
твоїх очей –
і все в житті знайде чарівну мову.
У тьмі ночей
знайду без тебе щастя своє знову.

Ти пам'ятаєш, як колись
я дарував тобі фіалки?
В одному кущику зрослись
три квітки в синьому серпанку.

І ти тримала цю трійню,
для чогось сині квіти м'яла.
Я пам'ятаю (не виню),
як ти стебло одне зламала.

Найменша квіточка до ніг
твоїх упала. Не зігнулась...
Очей не бачила моїх,
як в них сльозинка навернулась.

Ти пам'ятаєш ту весну,
чи другу вже стрічаєш зараз?
Зламала квітку ти одну,
а в мене в серці щось зламалось.

Лише зараз, як тебе немає,
я відчув: чогось не вистачає.
Чи очей тих, як блідих волошок,
чи вівса стогів – твого волосся.
Лише зараз, як тебе немає,
я відчув, як серденько кохає.
Ти забрала серце моє й спокій.
Доки ще мовчатимеш? Доки?
В самотині жду тебе, волошко,
твого житнього дозрілого колосся.
Адже зараз, як тебе немає,
я відчув, як серденько кохає.

Я не знаходжу більше слів,
щоб твоє серце розігріти,
щоб світ для мене потеплів,
зима холодна стала літом.

І день – не день, і ніч – не ніч
без твоїх ласок, слів незнаних,
без жнива, що спадає з пліч,
без твого вірного кохання.

Я любив дивитися, як в небі
в синю даль курличуть журавлі.
Бачив, як на греблі білий лебідь
цілував лебідку. В літні дні

цілувались ластівки на сонці,
і барвінок вився по землі.
Я тримав у себе на долоні
пташку з переломом у крилі.

Бачив, як сріблились ранком роси,
вітер розкуйовджував траву.
Слухав, як дерев зелені коси
шелестіли пісеньку живу.

Бачив ще у лісі, як козулі
мчались в парі в лісову кущину,
як голубка, білая красуня,
з голубом піднялась в височинь.

Як багато щастя я побачив,
від якого закипає кров!
Як же сталось, що я недобачив,
як у тебе гаснула любов?..

Ти приходиш до мене
в кожну ніч, кожний вечір,
і несеш незбагненну
глибину ясно-денну.
Із довір'ям на плечі
кладеш руки...
Прокидаюсь від муки,
бо пішла ти від мене
в потойбіччя безмежне..

Віддзвонили вже дзвони
по завмерлій любові.
Не було унісону
в їх бентежному дзвоні.
Під небесним покровом –
серця стукіт.
Аж тремтить все від муки.
За минулими днями
плаче серце піснями.

Сестрі Соні

Нащо така відстань між нами велика?
Нащо ці перони, вокзали, путі?
Не знаю, чи буде той час, коли звикну
до нових доріг, що проляжуть в житті.

Листи твої пташками линуть до мене,
то смуток, то радість у собі несуть.
Чекаю пори, щоб в дорогу зелену
помчатись туди, куди спогади звуть.

Напевно, ти звикла до шуму вокзалу,
мене зустрічаючи в ранню пору.
А я не вернуся колись до причалу,
назавжди свій якір на борт заберу.

І ненавиджу, і ще люблю
я тебе все сильніше й сильніше.
Все це марево зараз... В гаю
своїм сміхом мене не утішиш.

Я так щиро тебе полюбив,
водночас грубувата і ніжна...
Хтось із нас наше щастя згубив,
повернутись назад уже пізно.

Я не вірив, що це лише сон
недосяжно далекий, приємний.
Ти хотіла належати двом,
обманути хотіла таємно.

Не чекав я, повір, не чекав,
що підеш ти по стежці обману.
Не потягнеться більше рука
до зрадливого ніжного стану.

Скільки лишилось часу до відпливу?
Чи встигну залишити ще свій слід?
Тут кожний проживає вік щасливо,
я ж хочу загорітись, як болід.

Така межа буде у мого щастя –
для когось залишити чистий слід.
Нехай би лиш на мить його прокласти
для тих, хто прагне в небо, у політ.

В якийсь спекотний день, перед жнивнами,
я впевнено ступлю на хиткий трап...
Небесні гості, я піду за вами
і зникну десь в схвильованих морях.

Це було у перший весняний місяць.
Остання зустріч, останні слова.
Тоді я горів ще бажанням зустрітись,
тоді я від тебе думок не ховав.

Дерева хилили безлисті віти.
Невже ти все знала тоді ще? Невже?
І врізалось в пам'ять останнє

„До квітня!”,
проколює зараз безжально ножем.

Виходить, ти знала, що це розлука
безжальна, вічна, без шляху назад...
А я своє серце любив так послухать...
Чи можна без чистих сердечних порад?

А зараз повсюди вже пахнуть квіти,
Я вірного друга собі вже знайшов.
Без змісту лишилось прощання

„До квітня!”,
мов просить вернутися нашу любов.

Я в букет збирав фіалки сині.
Серед них були такі бліді,
наче твої очі незбагненні,
як відбите небо у воді.

Так і народилась моя пісня
про осіннє листя й неба синь.
Я й не знав, що саме в цьому лісі
так багато радісних пісень.

Земле моя українська,
поле колосисте,
рідні батьківські пороги,
світ зеленолисту!
Я тобі пісні співаю,
рідна моя ненько,
як піднімусь разом з сонця
променем раненько.
Я в рядки оберну ріки,
ляжуть на папері
твої чисті чорноземи,
голубі озера.
Хай Тарас зійде з могили
на дніпровські кручі
і огляне твої землі,
гордість і могутність.
Хай зійде на вільну землю,
у сім'ю велику,
де немає ні незгоди,
де немає лиха.
По землі пройду величній
ратними шляхами
і засію своє поле
гордими словами.

Важко в тумані знайти маяки,
важко злічити небесні зірки.
Ще важче вірного друга знайти
і до кінця своїх днів зберегти.

Я слухаю шепіт листочків
у кронах весняних дерев.
Щоб завжди у небі – я хочу –
круг сонця нам ясний світив.

Люблю позолочені ниви,
комбайни в доспілих хлібах.
Люблю громовиці і зливи,
і дощ, що пилюку руба.

Люблю, як виходжу у поле,
дивитись на зелені світ,
як ключ журавлиний поволі
курличе прощальний політ.

Любуюсь, Україно, красою
твоїх неозорих лісів,
твоєю густою косою,
що встелена в ранній посів.

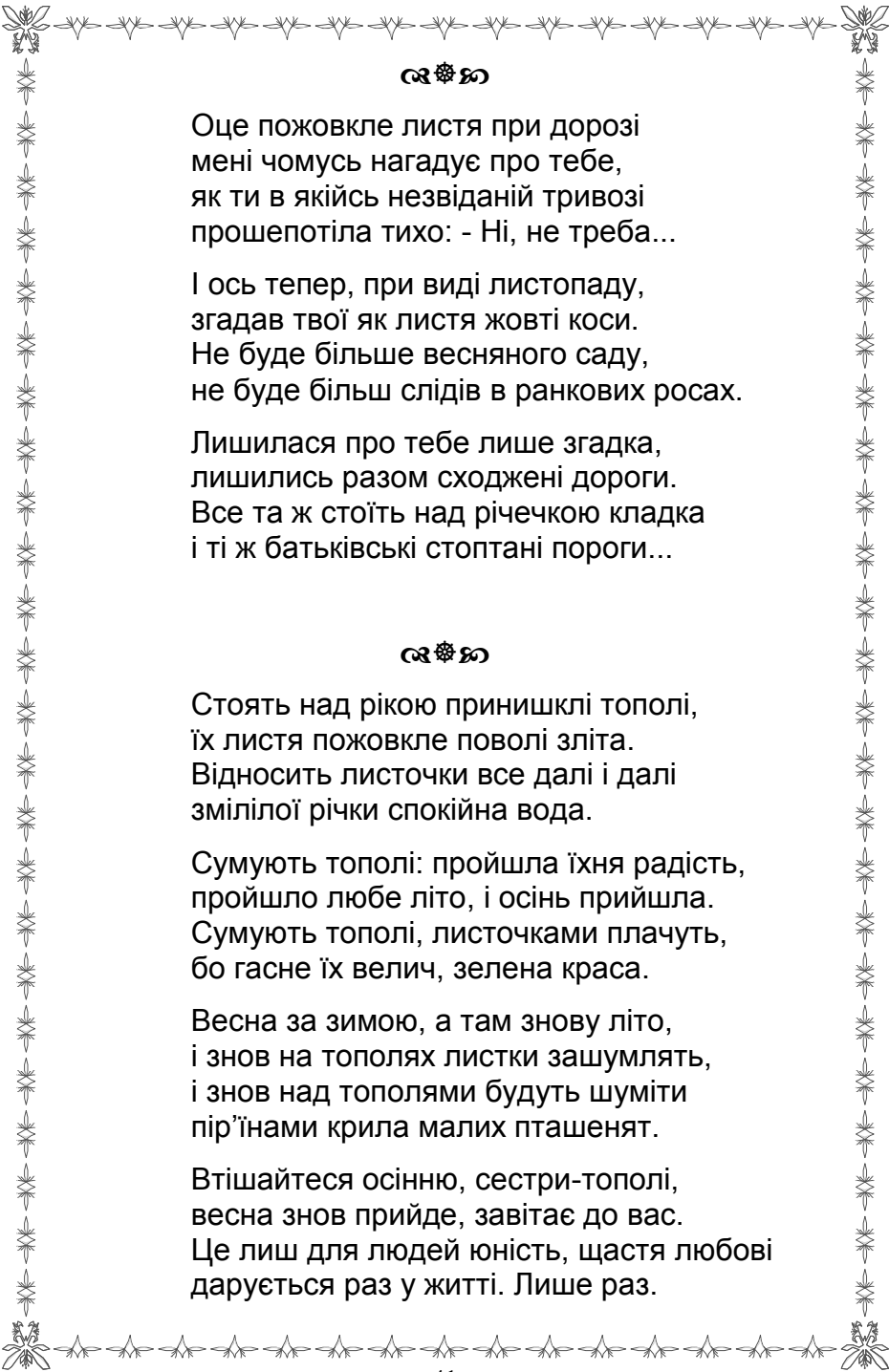
Україно, моя Україно!
Чи ти чуєш мене, дорога?
Чи ти чуєш пісні свого сина?
Чи ти чуєш: буяє снага

в молодому і чуйному серці,
що так любить лиш правду в житті?
Ти не дай моїм думам завмерти,
подаруй снігову заметіль,

подаруй мені літнюю зливу
і квітучі весняні сади.
Завжди буду від цього щасливий,
лиш печаль ти мені не веди.

Вже вдруге стрічаю осінню негоду
без просвітку щастя.
Осіннєє листя нагадує те, чого зроду
не знав я.
Лиш ти, лише ти
усміхнулася вперше –
і серце забилося,
коханням напилось.
З тобою до всього,
до будь-яких звершень
готов йти .
Та ти все мовчиш.
Безпричинне мовчання
пригнічує душу.
Не хочу, та мушу
у кращого чогось чеканні
мовчати.
Надовго зайшла зоря наша
за хмари.
Здається, без світла
життя непривітне,
як дивне сновиддя тікає.
Повернутися весни
до білих берізок,
листки зашепочуть,
і лиш твої очі
мені із печаллю проріжуть
всю душу.
А може, вони загоряться вогнями,
і ми попливемо,
зорю віднайдемо,
і серце озветься піснями,
кохана?

❧ ❧ ❧

Оце пожовкле листя при дорозі
мені чомусь нагадує про тебе,
як ти в якійсь незвіданій тривозі
прошепотіла тихо: - Ні, не треба...

І ось тепер, при виді листопаду,
згадав твої як листя жовті коси.
Не буде більше весняного саду,
не буде більш слідів в ранкових росах.

Лишилася про тебе лише згадка,
лишились разом сходжені дороги.
Все та ж стоїть над річечкою кладка
і ті ж батьківські стоптані пороги...

❧ ❧ ❧

Стоять над рікою пришиклі тополі,
їх листя пожовкле поволі зліта.
Відносить листочки все далі і далі
змілілої річки спокійна вода.

Сумують тополі: пройшла їхня радість,
пройшло любе літо, і осінь прийшла.
Сумують тополі, листочками плачуть,
бо гасне їх велич, зелена краса.

Весна за зимою, а там знову літо,
і знов на тополях листки зашумлять,
і знов над тополями будуть шуміти
пір'їнами крила малих пташенят.

Втішайтеся осінню, сестри-тополі,
весна знов прийде, завітає до вас.
Це лиш для людей юність, щастя любові
дарується раз у житті. Лише раз.

Як і раніше, під осені дзвони,
в жменю збираю кленові листки:
жовті, між них – жовтувато-червоні,
ніби любові й розлуки вінки.

Двадцять разів потривожила осінь,
серця торкнула найтоншу струну,
і озивалось воно стоголосо.

Що це? Я зараз ніяк не збагну,
звідки з'явилися в осені зміни.
Так же фарбує листки жовтизна,
так же курличуть ключі журавлині
і кличуть очі кохані у снах.

Але новий появився відтінок,
як осінь знову ударила в дзвін.
Сили і духу немов стало більше,
щоби наступний пройти перегін.

Мамо, рідненька, я близько від тебе.
Ти чуєш, як серце моє тріпотить?
Здається, мета уже близько, лиш треба
ще трохи зусилля, щоби досягти

вершин, що поставив своєю метою,
куди я націлився весь, як стріла.
Де треба, стрічала мене теплотою,
а іноді – холодом... В серце влила

любові до правди, широких степів,
землі, де лунає бадьорий заспів,
де все молодіє, де все виростає,
де все у житті треба вірно розставить.

І хто тобі дав таке ім'я – Надія?
Чи знали, що дійсно надія зросте?
Надією житимеш ти в моїх мріях
І скрасиш до того життя не просте.

Я зустрічі наші оберну піснями,
нехай по всім світі від них йде луна,
щоби і зимою перегук весняний
видзвонював тихо і ніжно для нас.

Чекаю весни, щоб під дзвони струмочків
тобі переграти циганський мотив,
щоби задивитись в твої карі очі,
полинати у позаземні світи.

Ми будемо разом зорю зустрічати
і слухати ніжну гітарну луноу.
І знаєш, Надійко, що легше чекати,
торкаючи легко стогласу струну.

В темноті засріблились зірничі,
земля в темну сховалася маску.
Відкрив ліс нам свої таємниці
і повів нас з тобою у казку.

Скотивсь місяць із хмар срібним диском,
гордовито поплив між зірками,
чуйне серце чаруючи блиском.
Захотілось обняти руками

усю землю пахучу весняну
і безмежні простори небесні,
бо у серці – любов полум'яна,
а навкруг – весни казка чудесна.

Волошко, я хочу, щоб ти не зів'яла,
щоб ти розцвітала й зимою.
Я хочу, щоб ти заспівала
й назавжди лишилась зі мною.

Волошко, ти трохи поблідла від сонця,
як небо бліде над колоссям.
Візьму я у теплі долоні
й ласкатиму ніжно волосся.

Хоч вітер хитає дерева зелені,
та ти все ростеш непохитно,
даруєш вогонь блідо-синій
і колір доспілого жита.

Ти замовкла, чарівна зірнице,
як змовкають обірвані струни.
Тихим зойком у серці відбився
лист останній. І, ніби відлуння,
прошипіли дощі по листочках.
зашуміли вітри у каштанах.
Ніби серце хтось вирвав і топче,
ніби хтось топче щастя з кришталю.

А дощі все ідуть... Затяглося
сіре небо, похмуре і злюче.
Я лиш пестити русе волосся
хочу зараз. Хай тиша колюча
раптом впаде, розколена громом,
твоє слово хай ляже на душу,
лишу смуток, журбу за порогом,
все в оселі радіти примушу.

Люблю тебе, як Україну,
як шум і спів дібров, гаїв.
Тебе носив би, як пір'їну,
тобою б рани загоїв.

Коли смієшся, то неначе
сміються гори і поля,
коли сумуєш – серце плаче,
і тяжко дихає земля.

Коли дивлюсь в безмежні далі,
то всюди бачу погляд твій.
Де би не йшла ти, де б не стала,
я завжди поруч. Ти навіть

мені приємні сновидіння,
щоб не розстались ми й на мить.
Послухай, доленько осіння,
про що нам вітер нашумить.

Що він шепоче? Може, думи
твої нашіпує мені?
Чи розвіває хвильки суму,
приносячи твої пісні?

Оглядаюсь назад, на вже пройдену путь,
ранні повені щастя кохання.
Нові пристані зараз у плавання звуть,
нові зорі горять на світанні.

Я прийшов будувати нові кораблі,
борознити новими морями.
І маяк попереду в молочній імлі
вказе курс золотими вогнями.

Ти говориш, розкриваєш таємниці
своїх карих нерозвіданих очей.
А у них, як у душі твоєї світлиці, –
втома й спрага листопадових ночей.

Вся природа одягнулася для тебе
у сріблясту, аж до п'ят довгу фату,
а сніжинки опускаються із неба,
сміючись для нас з тобою на льоту.

І, як вітер розвіває сірі хмари,
так і я розвію суму темну тіль,
щоб з тобою закружляти в вихрі танцю,
як сніжинки в непроглядну заметіль.

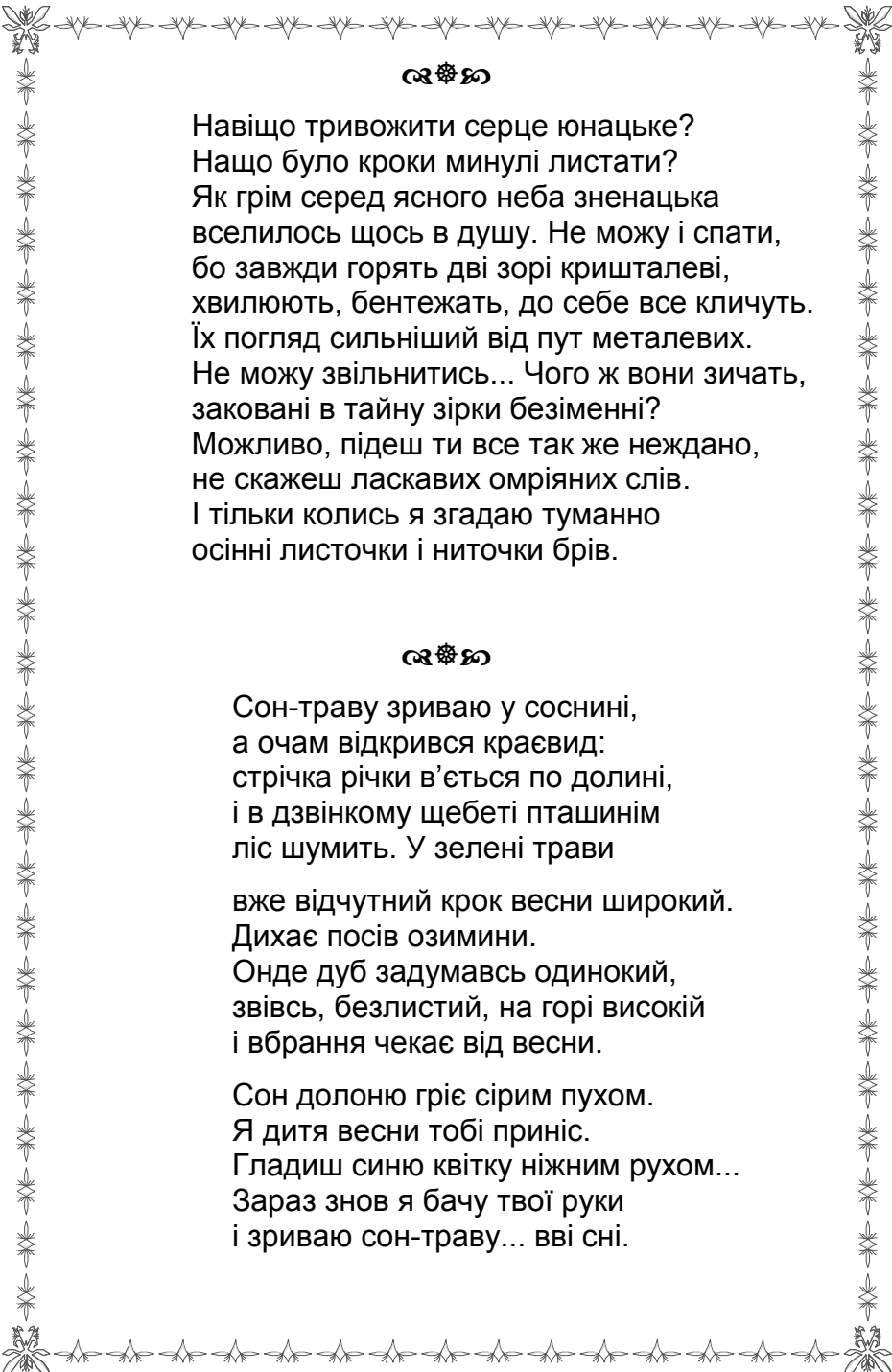
Лиш сніжинки розтають усі весною,
але ти не розтавай, а залишись.
Стала піснею моєю молодою,
то співай мені, кохана, не журись.

Невже доля нам дала
вечори щасливі?
Невже разом повела
по стежці похилій?

Дорога, візьму тебе
на тремтячі руки,
щоб минути холодок
островів розлуки.

Проминемо острови –
там лише печалі,
ми ж по вірності путі
йти уже почали.

❧ ❧ ❧

Навіщо тривожити серце юнацьке?
Нащо було кроки минулі листати?
Як гір серед ясного неба зненацька
вселилось щось в душу. Не можу і спати,
бо завжди горять дві зорі кришталеві,
хвилюють, бентежать, до себе все кличуть.
Їх погляд сильніший від пут металевих.
Не можу звільнитись... Чого ж вони зичать,
заковані в тайну зірки безіменні?
Можливо, підеш ти все так же неждано,
не скажеш ласкавих омріяних слів.
І тільки колись я згадаю туманно
осінні листочки і ниточки брів.

❧ ❧ ❧

Сон-траву зриваю у сосніні,
а очам відкрився краєвид:
стрічка річки в'ється по долині,
і в дзвінкому щебеті пташинім
ліс шумить. У зелені трави
вже відчутний крок весни широкий.
Дихає посів озимини.
Онде дуб задумавсь самотній,
звівсь, безлистий, на горі високій
і вбрання чекає від весни.
Сон долоню гріє сірим пухом.
Я дитя весни тобі приніс.
Гладиш синю квітку ніжним рухом...
Зараз знов я бачу твої руки
і зриваю сон-траву... ввісні.

Кленове листя загорнулось в позолоту,
в сірому небі вже курличуть журавлі.
І вкотре вже в таку імлисту прохолоду
приносить осінь свої барви на крилі.

Прийде, піде, свої залишить передзвони,
розстелить килими пожовклі у лісах.
Й можуть хіба що тільки снитися червоні
ніжні троянди, чиста вранішня роса.

Сперлось сонце на вершини гір,
стомлено скотилося по схилу.
Ти не лічиш зараз в небі зір,
на вершинах (не під твою силу)

не лишаєш ти своїх слідів...
Десь у піднебессі першим громом
хмари розіб'є весна навпіл,
пробіжить завітчаним покровом

й принесе тобі мої пісні,
стежку твою встелить сон-травою...
Навесні побачиш уві сні,
як сумує серце за тобою.

Ти колись не вірила словам,
чи, можливо, не хотіла вірить...
Може, ти повіриш своїм снам –
і заграє барвами все сіре?..

Повір: це не для нас сміються зорі,
і не для нас течуть дзвінкі струмки.
Моє життя – це суміш щастя й горя,
і я не хочу це ділити ні з ким.

Можливо, час зітре пекучі болі,
і пагін щастя в землю проросте.
Дам серцю волю, бо лише на волі
живе все виростає і цвіте.

А воно любить щиро, полум'яно
свою Волошку, мрій своїх вінець.
І почуття це чисте не зів'яне,
бо є у нього відданий співець.

Немов хтось повернув стерно –
подув південний теплий вітер,
дерева, соком вже налиті,
сміються сонцю. У вікно
стукає білим цвітом вишня,
кличе до сонця, у лісі
впиватись відчуттям краси,
а у нічній весняній тиші
слухати, як росте трава,
полинуги в весняні сні
і запитати у весни,
чи є такі палкі слова,
якими можна описати
велич любові, та тієї,
що зве на подвиг. Я від неї
немов би птахом став крилатим.

Завиває вітер в проводах,
і несуться швидко в даль сніжинки.
Так і я полинув би у даль,
щоб на мить застигла кров у жилах.

Лиш на мить, щоби пізнати світ
цих маленьких різьблених сніжинок.
Лиш на мить полинути в політ
із сніжинками, щоб потім жити
і розказувати всім про їх життя,
про вітри, попутники їх вірні...
Слухаю я вітрове виття,
думка там, де світ сніжин безмірний.

Вже відчутні подихи весни,
вже струмки біжать по тротуарах.
А думки гіркі приходять в сни,
стверджують, що я тобі не пара.

Мчаться в даль по рейках поїзди,
зустрічі приносячи й розлуки.
А кому я скажу тихо: „Жди...”?
І кому простягну ніжно руки?

Та невже все швидко так пройшло?
Всі слова, для мене наймиліші,
наче жовте листя рознесло
вітром у осіннім жовтім лісі.

Вже відчутні подихи весни,
вже струмки біжать по тротуарах.
Ти приходь, приходь до мене в сни,
хай і так... Хай я тобі не пара.

Уникай наших зустрічей, мила,
проходи стороною кудись.
Все одно прилечу я на крилах
до твоєї оселі колись.

Пролечу над твоїми стежками
і, щасливу, благословлю.
Почуття не зітре час роками –
так я палко і щиро люблю.

Уникай наших зустрічей, люба,
за наївність мене ненавидь,
будь жорстока зі мною і груба –
я не зможу й тоді розлюбить.

Ти для мене неначе світання,
волошкова припалена синь.
Не люби... Я ж про чисте кохання
ще напишу багато пісень.

Як ти близько від мене, Волошко,
досить глянути в небо – і очі
знову дивляться в серце. Лоскоче
лиш при згадці вівсяне волосся.

Вже пройшов час болючої туги...
В тебе очі були блідо-сині,
а тепер у моєї подруги –
як земля у покрові зеленім.

Вони стали для мене, як казку,
малювати небачені далі.
Як далеко їх вірність і ласка
від твоєї колишньої стала...

Я прийшов відгукнутись любов'ю
на велику любов і п'янку,
я прийшов, щоб лишить за собою
свою пісню любові дзвінку.

Я прийшов, щоб стояти за правду
до останнього серцебиття,
все низьке зневажати і зраду
та плекати, любити життя.

Благаю тебе, зупинись
на мить, на хвилинку.
Дарма що дивився у вись
і бачив у небі хмаринку.

Благаю тебе, ще не йди,
чекай, передумай...
Якраз розцвілися сади,
а ти навіватимеш суму.

Не часто когось я просив,
та зараз благаю.
Тебе з чистотою роси
я ніжно і щиро кохаю.

Благаю тебе, зупинись
на мить, на хвилинку.
Хоч мить... Хоч на мить усміхнись,
щоб я знову в пісню полинув.

Жди мене, мамо, на світанні,
коли жене холодний вітер
за ніч опалий лист останній
і б'ється радісно у вікна.

В останні ночі сниться поле,
осінній дощ і твої руки.
Символіка усіх символік:
як руки – поле, поле – руки...

Ні, я приїду ще надвечір,
з сутінками примчусь додому,
щоб з твоїх пліч на мої плечі
твої забрати болі й втому.

Місяць лезо вистругав в воді
і на дні всю ніч чогось шукає.
Десь далеко поїзд прогудів
дорогим, знайомим вже вокалом.

Все в густій втопилось пелені,
щоби з сонцем ринути, помчати.
Тихі ночі і бурхливі дні
нас оцінюють в життєвім атестаті.

Небо перекреслила зоря,
кажуть, обірвалась чиясь доля.
Зірка моя чимось докоря:
мигає у небі, непокоїть.

Почекай, намилуюсь один
неповторною нічною красою,
щоб слова розмаєм золотим
порівнялися з зірками висотою.

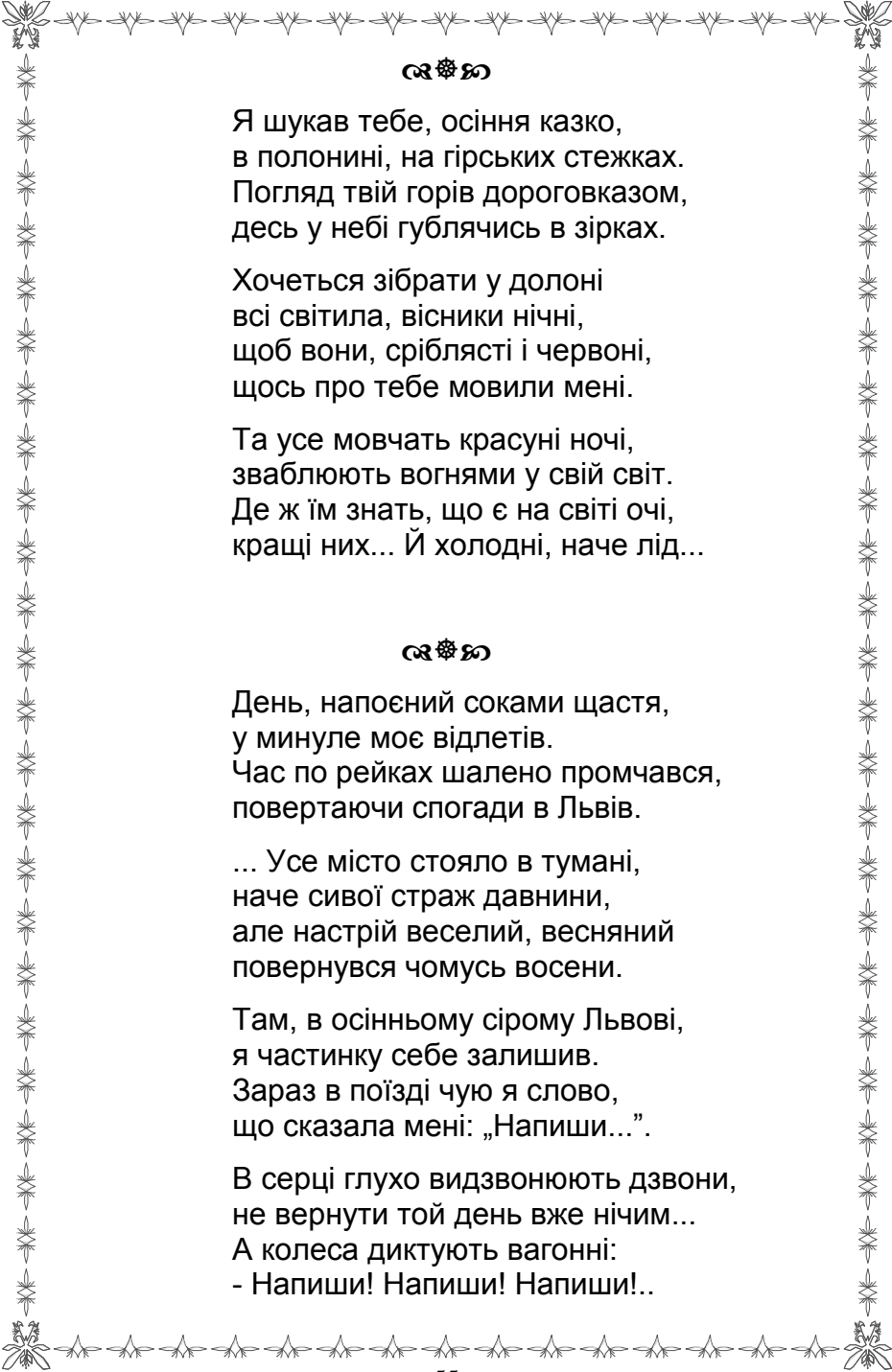
Із безлічі доріг
я стежку вибрав невідому,
шукаючи твоїх слідів.
Та щось, напевно, проглядив,
щось недобачив я тоді,
коли рука твоя
із моїх пліч знімала втому.

На лоні полонин
дивився я у сіре небо,
старавсь побачить синизну.
Та де знайти свою весну,
де вона зараз – не збагну...
Знаю лише одне –
що не покличе вже до себе.

Сховався було Пікуй
в своїй холодній білій шапці.
І я побіг на схил гори –
можливо, ти серед модрин? –
та лиш сміялися вітри,
бо ти промчиш кудись –
слідів своїх не залишаєш.

Бушуй вітрами,
спалюй спекою,
вбивай різкою блискавицею,
торкай гартованою крицею,
линь наді мною сонця променем,
чи хоч малою
зіркою червоною,
але не будь байдужою, далекою.

Я шукав тебе, осіння казко,
в полонині, на гірських стежках.
Погляд твій горів дороговказом,
десь у небі гублячись в зірках.

Хочеться зібрати у долоні
всі світила, вісники нічні,
щоб вони, сріблясті і червоні,
щось про тебе мовили мені.

Та усе мовчать красуні ночі,
зваблюють вогнями у свій світ.
Де ж їм знать, що є на світі очі,
кращі них... Й холодні, наче лід...

День, напоений соками щастя,
у минуле моє відлетів.
Час по рейках шалено промчався,
повертаючи спогади в Львів.

... Усе місто стояло в тумані,
наче сивої страж давнини,
але настрої веселий, весняний
повернувся чомусь восени.

Там, в осінньому сірому Львові,
я частинку себе залишив.
Зараз в поїзді чую я слово,
що сказала мені: „Напиши...”.

В серці глухо видзвонюють дзвони,
не вернути той день вже нічим...
А колеса диктують вагонні:
- Напиши! Напиши! Напиши!..

Продавцям магазину „Знання”

В станіславському магазині
давня вивіска – „Знання”.
Раптом бачу: на вітрині,
вибачайте, чортівня.

На полиці – різноцінний
чотирьох видань „Кобзар”,
„Україна – не Росія” –
поруч... Геній – і васал!

„Кобзар” коштує шість гривень,
і дорожчий є, й по сім.
Тут все ясно, час бо прикрий,
а „Кобзар” потрібен всім.

„Україна – не Росія”
коштує п’ятдесят шість.
Геніальність чи месію –
вибирайте до душі.

Вартість виражають гроші –
істина стара. Біс з ним.
Але спробую коротше:
хто ж так книги оцінив?

Видані „словесні перли” –
президентський рукотвір –
на найкращому папері,
ясне діло, у Москві.

Шевченкове віще слово –
наше рідне видання.
Отак зерно і полова
поєднались у „Знаннях”.

Бізнес і культуру нині
поєднати – самий раз.

Але плутати святині? !.
Щось тут, браття, негаразд.

Незважаючи на ціни,
зрозумілий дисбаланс:
Україна – не Росія,
але й Кучма – не Тарас.

Я зробив, як моє серце попросило –
всім єством своїм приплив тепла відчув.
І ще досі мене крутять каруселі
під осінніми краплинами дощу.

Дві орелі ми з тобою розгойдали
аж до килимів пожовклих листових.
В ті хвилини мені раптом пригадались
гребні здіблених у бурю морських хвиль.

Дощ змивав усі сліди на тротуарах,
а в душі нічого змити не зумів,
і тому здригнулась трепетно гітара,
мій для тебе переносячи наспів.

Зжинає місяць зірочки серпом
і блідо-мертвенним промінням
пестить нічні дерева онімілі,
виблискує на куполах церков.

Збираю у серпанок ці вогні,
росу збиваючи у травах,
стрічаю перші сонячні октави.
Прийдешній день, що ти несеш мені?

Прийди...

Прийди, омріяна, оспівана в піснях,
Прийди нічним серпневим зорепадом,
Коли син Попелюшку бачить в снах
Чи йде в походи разом із Сіндбадом.

Прийди із безвісті, ці сни благослови,
Козацькі сни, юнацькі чисті мрії.
Прийди, торкнись рукою голови,
Всели у серце сина міць надії.

Як зацвітуть білим мереживом сади,
Пасхальний дзвін покличе всіх до храму,
З благословенням матері прийди,
Щоб син у сні покликав ніжно: „Мамо!” ...

Коли ключем закриють літо журавлі
В багряно-жовтому осінньому полоні,
Прилинь голубкою, щоб у твоїм теплі
Зимова паморозь розтанула на скронях.

Полонить землю тихий вечір,
усе ховаючи в пітьмі.
Його широкі темні плечі
сховали сонце. Пташок спів

затих із сонячним промінням,
затих, щоб ранком розбудить
безмовний ліс, знов оніміти
і знов... Що це блищить?

Це мешканці озвались з неба –
зірки червоні, жовті, білі,
мов яблука в жнива доспілі.
Сміються з висі, звуть до себе...

Ні, я не помру –
ще пісня недоспівана,
ще б'ється серце
вільне, наче птах.
Кохану стріну
ніжними заспівами
і заквітчаю піснею
свій шлях.
Зви – я не прийду.
Лякай мене причалами –
ненавиджу я стогін твій,
кінець.
По Україні я
промчався шпалами,
щоб більше бачити.
Я п'ю з криниць
цілющу воду,
збираю в жбан
дари природи,
що виліковують від ран.

За світ наук, що дітям ти відкрив,
за те добро, що в душах поселив,
за все, що дав ти дітям для життя,
за їх високі, добрі почуття,
УЧИТЕЛЮ! – низький тобі уклін
від України, рідної землі,
від нинішніх й прийдешніх поколінь!

За Р. Гамзатовим

Я про вічне заспіваю знову,
І хоча не ода це й не гімн,
Та із серця вплигло це слово
І живе, як музика, у нім.

Слово це, як золото, як перли,
Як промовлю серед інших слів,
Всі живі-здорові і померлі,
Встаньте! На землі і у землі!..

Встаньте всі! І винні, і невинні
Перед словом цим, в його красі!
Слово це святе і старовинне!
Випрямтесь! Вшануйте! Встаньте всі!

Його зємо в щасті і в печалі,
В ньому – суть життя, дана Отцем!
Це – безмежність! Це – життя начало!
Встаньте! Промовляю слово це:
- МАМА!

Я можу тільки побажати щастя,
далека мріє, радосте моя.
Бурхливим воно буде і хвилястим,
як вітром розтривожені моря.

Якщо потрібна буде допомога,
мене позви, згадай, не позабудь,
що в тебе друг є. Я усі тривоги
зберу з твоєї світлої дороги.
Позви мене. Чи чуєш?

Не забудь...

Костецькій М.С.

Спасибі Вам за працю нелегку
В минулому і в час перебудови,
За те, що юну зміну гомінку
Вести до знань завжди були готові,

За те, що зерна правди й доброти
В серцях дитячих сяли дбайливо,
За те, що Ви несли в наш колектив
Наснагу, творчість, ініціативу,

За добре слово, вчитель вчителів,
За допомогу, методичні тижні,
За зошити учнівські на столі
При світлі лампи у вечірній тиші.

Навчання, працю, все шкільне буття
Змістовним Ви робили і красивим.
За всі плоди кипучого життя
Низький уклін Вам,
Щире Вам спасибі!

Я задихаюсь в стиглому колоссі
і від очей п'янію таємничих.
Вони чужі, волошки у покосі...
А я все ходжу ранками по росах
і марно їх в свою домівку кличу.

Важко всміхатись у такі хвилини –
частка життя відходить безнадійно.
Проходять монотонно-тихо днини,
і лиш любов, моя любов не гине,
а з плином часу глибшає, міцніє.

Самчук Р.М.

Сьогодні все для вас: і посмішки, й вітання,
тепло наших сердець, очей дитячих блиск.
Гаптоване шитво встелила на світанні
природа на стежках – останній падолист.

У полудень життя найдужче б'ють джерела,
зелені пагінці їх чисту воду п'ють.
Доведені колись найважчі теореми
тепер, як маяки, колишніх учнів звать.

Щаслива та земля, де є хороші люди,
де їхня доброта ключем багатим б'є.
І вірю, що моя земля такою буде,
якщо в наших дітей такий учитель є.

Я щиро зичу Вам, щоби полудень віку
став стартом головним
на вчительських стежках,
щоб кожний день для Вас
щасливим був і світлим,
як гама кольорів на Ваших рушниках.

Для чого я прийшов
у цей великий світ? –
Щоб спалахнути,
в одну мить згоріти,
і впасти так,
як падає болід,
а не диміти
і не тліти.

Горлатій М.Я.

З першим полуднем віку
в людини росте чуття вічності,
з першим полуднем віку
сприймаємо все з висоти
журавлиних ключів, чистоти,
лебединої вірності,
і дітей та онуків вчимо
чистоту береги.

З першим полуднем віку
шануємо пройдене, зроблене...

З першим полуднем віку
на скронях сліди сивини
як нитки, які зв'язують нас
із прожитим і пройденим,
з тим, що вже перенесли в житті
наші дочки й сини.

З першим полуднем віку
вітаємо Вас, наша вчителько,
з першим полуднем віку
ми зичимо щастя й добра,
і хороших дітей,
їхніх усмішок, щирості зичимо,
й щоб у Вашій оселі
вогник щастя навік не згоряв.

Випускникам

Випускники минулих літ,
Школа вам крила у політ
Колись дала й чекає нині
Вас у своїй шкільній родині.

Переклад на сучасну...

Випускники минулих літ,
Школа вам крила у політ
Колись дала й чекає нині
Копійки з вашої кишені.

Випускники всіх поколінь,
Низький від школи вам уклін.
І вам усім буде приємно,
Хто з долларом прийде чи з євро.

До бізнесменів шанобливих
Звертаємося особливо:
- Хто до шкільного ювілею
Рахунок в банку нам відкриє?

Сестрі Соні з Галичини

На килимі життя, немов чарівна м'ята,
Для Тебе розцвіла ця ювілейна дата.
Нехай вона повік не одцвітає,
Ніколи щастя хату не минає.

Хай всі Тебе обнімуть у це свято,
І заіскриться в келихах вино,
Діти й онук приїдуть привітати,
І сонце тепло гляне у вікно.

Хай щастя птахом сяде на долоні,
Радість і сміх наповнюють Твій дім,
Зимова паморозь не падає на скроні,
А серце буде сповнене надій.

Любов'ю хай зіграють Тебе люди,
Щоб й Ти їм не приносила тривоги...
Міцним, надійним хай здоров'я буде,
Від бід усіх нехай хоронить Бог.

Прощальний вальс

(довільний переклад-діалог пісні О. Флярковського на слова А. Дідурова)

- Коли з шкільного двору юнь іде
під звуки нестаріючого вальсу,
учитель до дверей всіх проведе
і знов до класу з учнями зайде
навчати їх і знову розлучатись.
Як жаль... З шкільного двору юнь іде.

- Для вас завжди відкритий в школу вхід –
прощатись з ним не треба поспішати.
Учитель пам'ятатиме усіх,
і смуток ваш, і ваш щасливий сміх,
і як до школи вас привела мати...
Для вас завжди відкритий в школу вхід.

- На дошці вперше вивели слова,
що гріють серце: „Мама”, „Україна”.
Ми в школі готувались до життя,
відстоювали гідність, почуття,
вивчали мову рідну солов'їну.
Ми в школі вперше вивели слова...

- Ми дружно всі підтримаємо вас
в дерзаннях ваших, в радості й тривозі.
Тепер життєвий іспит скласти час.
Згадайте школу, друзів, рідний клас:
якщо вам важко стане у дорозі,
ми дружно всі підтримаємо вас.

І знову – школа... На уроках,
Про все забувши в мить одну,
Ти входитимеш крок за кроком
У знань країну чарівну.

Піди в музей після уроків –
Корисно буде це тобі.
З тобою стануть в стрій герої,
Що йшли на повен зріст у бій.

І там, пишаючись по праву,—
Бо ж є про що розповісти! —
Про добрі вчинки, гарні справи
Їм прозвітуєш серцем ти.

Про те, як плечі розпрямляє
Гарний, оновлений Бурштин,
Як дорогому зелен-краю
Пісню і труд даруєш ти.

Про допомогу мамі в полі,
Про перший день навчання свій...
Вітчизна вся – у рідній школі.
Як сонце – в крапельці малій.

Побажання вчителям

Дерзайте і творіть,
боріться – не здавайтесь!
І світлом Прометея
в очах дітей горіть!

Весна на землю вже спустилась з неба,
і співом відгукнулися птахи.
І я, як птах, думками знов до тебе
полинув на вибоїсті шляхи.

Мозолисті твої невтомні руки
не часто мнуть мої малі листи.
Мені ніколи, мамо, не забути,
як в ліс мене колись водила ти.

Це ти без слів навчила цінувати
пісні моєї щедрої землі.
Я згадую тепер стареньку хату
в маленькому затишному селі...

Як гілочка постукає у раму,
дихне й дверима грюкне вітровій,
то знай: вони тебе вітають, мамо,
і шлють тобі палкий цілунок мій.

Вокзальний шум,
ти дорогим став і приємним.
Я тут відчув
кохання чисте і взаємне.

Драбина шпал
у далечинь снігів повилась,
і сніг сховав
мою любов під білі крила.

Весь світ помчав
назад, вертаючись до Львова,
що зустріча
гарячим полум'ям любові.

Хто може долати в житті перешкоди?
Людина тверда, в кого в змісті ідей
велике майбутнє, далекі походи,
горіння (не тління!) для інших людей.

А як бути тим, хто існує як порох –
не тліє і, більше того, й не димить?
Такий для щасливих існує як ворог,
для нього життя – лиш теперішня мить.

Проходимо часто повз них стороною
без думки, що треба б таким допомогти.
В захопленні щастям своїм і весною
чомусь забуваєм, що є ще світи

для нас невідомі, далекі, таємні.
Колись в них горіли, можливо, вогні,
душа, може, рвалась до щастя нестримно,
та згасла від різних „не можна” і „ні”.

Подаруй мені зорі іскристі,
подаруй тихі чари весни.
Ми підемо в гаї голосисті,
у той край, де шумлять ясени.

Очі чорні, як визрілий терен,
будуть першим сузір'ям нічним,
а над нами золочені стебла
стануть першим дощем вогняним.

Подаруй мені зорі іскристі,
подаруй мені чари весни.
Ми підемо в гаї голосисті
відшукати свої ясени.

Мені боляче
проходити поруч
із стиснутим серцем,
коли воно волає:
- Відпусти!
А я не можу відпустити.
Проходиш ти у ті світи,
де місця для мене немає.
О, горе...

А я люблю синь волошкову,
волосся житню жовтизну.
Для чого мука? Не збагну.
Чому без тебе сум навколо?
Любов породжує творіння,
чому ж мені приносить сум?
Розвій окови моїх дум,
розвій небаченим горінням.
Зроби зимою літню спеку,
весною осінь заміни...
Приходиш ти у мої сни
до неможливого далека.

У ритмі шаленім пульсує планета.
Комп'ютерний вік... І комп'ютерний вірус
проник в людські душі холодним стилетом,
вбиває надію, пригнічує віру.

Формують мораль вага долара, євро,
мобільний зв'язок замінив листування.
Як мало потрібно – комп'ютер і сервер,
щоб комусь освідчитися у коханні...

Всіх почуттів не виразиш словами.
Про них, можливо, тиша скаже нам,
чи, може, міста шум, дзвінки трамваїв,
хвилююча людські серця весна?

Яка приємна ця весняна днина!
В легких і ніжних подихах вітрів
неначе дихання твоє до мене лине,
немов луна іде від твоїх слів.

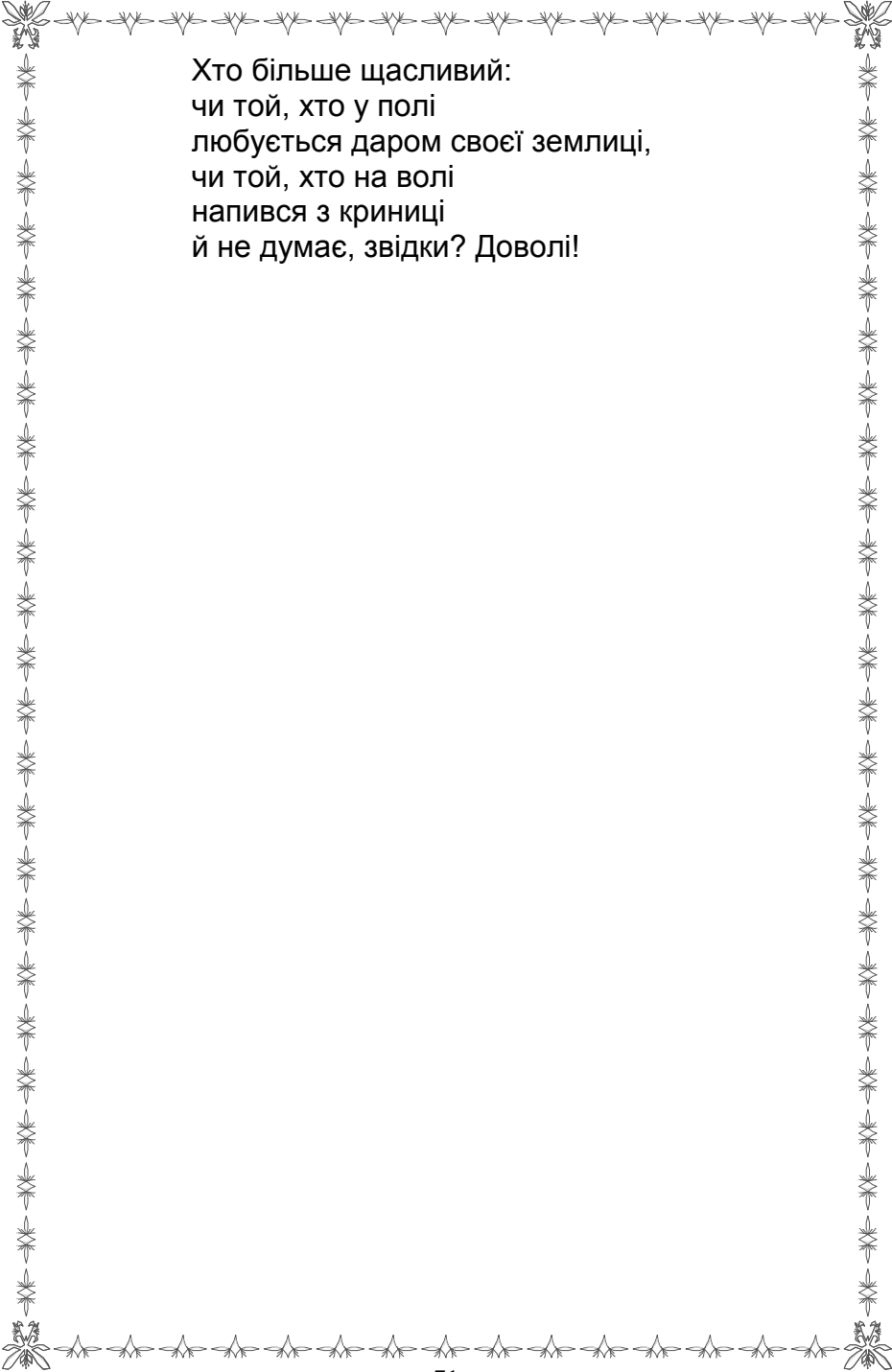
Ось-ось твій усміх радісно засяє,
як промінь сонця в цей весняний день.
Теплом зустрінеш – вірю в це і знаю,
що безліч принесеш мені пісень.

В них буде щастя, гомін вулиць Львова,
твоє тепло і дотик ніжних рук,
і полум'я незгасної любові,
і двох сердець весняний перестук.

Хто більше щасливий:
чи той, хто кохає
і разом з коханою в пісню полинув,
чи той, хто у гаю
влюбився в калини
червоне намисто? Не знаю.

Хто більше щасливий:
чи той, хто не бачить
краси у деревах, у хвилях пшениці,
чи той, хто заплаче,
коли по березі
стікатиме сік, наче з рани?

Хто більше щасливий:
чи той, хто у полі
любується даром своєї землиці,
чи той, хто на волі
напився з криниці
й не думає, звідки? Доволі!

Правда и неправда есть на свете,
есть на свете ненависть, любовь.
Все их чуть заметные приметы
будоражат в жилах нашу кровь.

И до сих пор пошлость не увяла,
и теперь встречает правда ложь.
От игры испытываю вялость,
ото лжи испытываю дрожь.

Удалым мне захотелось свистом
пошлость, дрянь из жизни проводить.
Кто умеет сильно ненавидеть,
тот умеет сильно полюбить.

Когда ночные улицы тихи,
когда в дома наши приходят сновиденья,
хочу я написать тебе стихи
и пожелания в день твоего рожденья.

Какой счастливый день – один в году –
друзья твои приходят с поздравленьями,
а я никак в нём счастья не найду –
становится грустнее в день рождения.

Быть может, ты теперь уже не та,
воображаемая милою и строгою.
Быть может, только давняя мечта
так нежно-нежно струны сердца трогает.

Ты с каждым годом дальше от меня,
твоё молчание длиннее всё со временем,
а годы мчатся, цепью дней звеня,
бессильны погасить души горение.

О чём-то вспомнил...
Звон колоколов
внезапно небо
с треском расколол.
Весь мир стал серым,
небо поседело
с приходом горя,
горя в чёрно-белом
в мой дом.
Безжизненной скалой
вдруг показался шар земной.

О чём-то вспомнил...
Снегом замело
следы твои.
Весна взмахнёт крылом –
и снег растает,
обсажу цветами
следы твои
и с журавлиной стаей
я прилечу к тебе
в твой дом...

В любви нет места спеси, лести –
на чистых чувствах строим жизнь.
В любви «артистам» нету места,
как нету в правде места лжи.

Порезать тело – очень больно,
болит изломанная кость.
Всех ран страшней, когда невольно
в любви найдёшь неправды горсть.

Как много я хотел бы пожелать
тебе сейчас, в этот весенний день!
Как хочется, чтоб ты всегда была
счастливой, и чтобы печали тень,
возникнув вдруг в глазах твоих больших,
рассеялась, как дымка в синеве.
За счастье побороться поспеши –
ведь для того и создан человек.

А если тяжело будет идти,
и всё против тебя станет вокруг,
так знай: ты не одна идёшь в пути –
я рядом, всегда верный тебе друг.

Не смотри на меня, проходя стороной,
не буди охладевшую кровь.
Ты же знаешь, что в жизни обычной земной
и тяжёлой бывает любовь.

Даже в чувствах порою признаться нельзя.
Как обидна, не правда ли, быть?
Я старался забыть, но всё это зря –
ничего до сих пор не забыл.

И под взором твоим я теряю покой,
погружаясь в глаз сказочный мир,
но я должен пройти этот мир стороной,
как бы дорог он не был и мил.

Я готов до конца красоту воспевать,
нежность наших несбывшихся встреч,
но кому-то другому теперь суждено
сбросить локон волос с твоих плеч.

Как дела, упрямый Лютик?
Спишь сейчас или не спишь
после дальних перегонов?
Не болят ль твои ладони
после наших споров? Тишь
вдруг меня чем-то пленила
и умчала вдаль долины
между гор родных и склонов.

Как дела, далёкий Лютик?
Что ты ищешь, что нашла?
Всё брожу я ручейками,
счастье рядом – под руками
(и метель не замела).
Почему-то вдруг усталый
я советуюсь с гитарой,
как бы с другом вечерами.

Мы когда-то говорили
об «артистах». Помнишь ведь?
Хорошо всё это, ловко,
только есть одна уловка
для «артиста». Будто в сеть
ловит зрителя игрою,
получается порою
он раскрыт одним лишь словом.

Но всё это, между прочим,
ни к чему. Сама поймёшь.
А сейчас для нас ведь отдых,
дни текут, как будто годы.
Не приемлю в сердце ложь,
хоть хотелось бы... Напрасно
лжи желал когда-то страстно.

Да, лучше ты молчи,
не говори ни слова.
Не стану упрекать
в молчании тебя.
Не обещаю любви –
сказание не ново –
надеждой не живу,
душою не любя.

Да, лучше ты молчи,
сказать ещё успеешь,
что сердце человек
не может разделить,
по-разному идём
по жизненным ступенях,
а между нами лишь
оборванная нить.

Да, лучше ты молчи,
улыбкой равнодушной
спокойно отвечай
на буйство моих глаз,
не говори, что я
тебе совсем не нужен,
что вечная весна
и лето не для нас.

Небо, ты возьми меня с собою –
очень хочу видеть с высоты
землю в лучах солнца голубую,
чистой, полной вечной красоты.

Знаю, что не будет мне покоя –
сердце на вершину рвётся вновь.
К счастью дотянуться бы рукою,
всплыть бы в мир небесный голубой.

Может, на дорогах безграничных
с неба я увижу на земле
ту, что в белом платье мне снится,
что приносит счастье на крыле.

Небо, покажи мне даль морскую
пятнышком на шаре голубом,
покажи мне всё, о чём тоскую
здесь, на шаре маленьком земном.

Изменить я жизнь мечтал с судьбой,
по своим с тобой пройти дорогам.
Счастье я мечтал найти с тобой
без обычных ниточек тревоги.

Я мечтал разжечь твою любовь,
чтоб в груди твоей пылало пламя,
но в тебе течёт иная кровь
и душа завязана узлами.

Возвращаюсь в милый сердцу круг,
подаёт природа свои знаки.
Хорошо, когда собака – друг,
очень плохо, если друг – собака.

- Почему в небе падают звёзды?
- Одинокими жить не смогли.
- Почему плачут в марте берёзы?
- Видно, сердце по ком-то болит.

- Может, скажешь ты мне, мудрый странник,
где искать мне свой счастья исток?
- Ты был близок к нему, только странно,
почему на всю жизнь не сберёг.

Я открою свою планету –
целый мир будет лишь для двоих.
Только где ты, любимая, где ты?
Почему слов не слышу твоих?

Неужели так сердце остынет,
Неужели не вспыхнет, любя?
Неужели планета пустыней
должна стать для меня без тебя?

Ну, что тебе ответить, милый друг?
Сказать ещё раз, что люблю другую?
Сказать, что всё о ней поёт вокруг,
что даже к солнцу я её ревную?

Я на любовь ответить был бы рад,
чтоб пламя разжигалось каждый вечер,
но для другой пылают вечера,
а на твою любовь ответить нечем.

Заглянул я в очи осени
лишь на миг,
и под взором неба синего
вдруг притих.
А оно звало по-летнему
в волны ржи...
Осень, ты что-нибудь летнее
расскажи.
А зима поля метелями
замела,
в дальний край глаза любимые
увела.
Ну, скажи мне, небо зимнее,
как мне быть –
надо ведь глаза любимые
позабыть.
Но не хочет синь небесная
дать ответ.
Не услышу я, наверное,
«да» иль «нет».

Поздравляю тебя с днём рожденья,
пожелания чистые шлю.
Ты, наверно, родилась в мгновенье,
когда небо седело от вьюг.
Потому пронеслась ты, как вьюга,
жизнь свела в заколдованный круг.
И теперь называю подругой
ту, что делает с жизни игру.

Мне нужна поддержка постоянно
и большая верная любовь.
Лишь при этом волос твой овсяный
в песню принесёт подъём и новь.

Нет, я не мечтал ещё о славе
и о ней ночами не бредил,
но люблю поэзию, да слабо
я держусь пока её удил.

Вот представь себе пору заката:
ветерок чуть листьями шуршит,
ландыши приятным ароматом
всё пленят. И жизнь велит: «Пиши!».

Как же не поддаться мне велению?
Жизнь всегда ведь требует огня.
Нету жизни с горечью и тленью,
где они – не может быть меня.

Ты ко мне явилась не внезапно,
счастье в сердце возвратила вновь.
Не заметил наших дней начала,
не заметил, как пришла любовь.

Ты ушла как будто ненадолго,
но, пойми, я больше не могу...
Как бы сердце пылкое умолкло,
в нём любовь к тебе я берегу.

Всё вокруг меня сейчас приятно
в цвете побледневших васильков.
Ты скажи, теперь скажи мне внятно,
чем ответишь на мою любовь?

Можешь отвернуться и не глянуть
иль упасть в невиданную спесь,
но любовь большая не увянет.

Есть же она в сердце! Слышишь? Есть!

Что-то я уж слишком расписался...

Ты просила стих. Вот он готов.

Я писал, а ты перед глазами
в синеве стояла васильков.

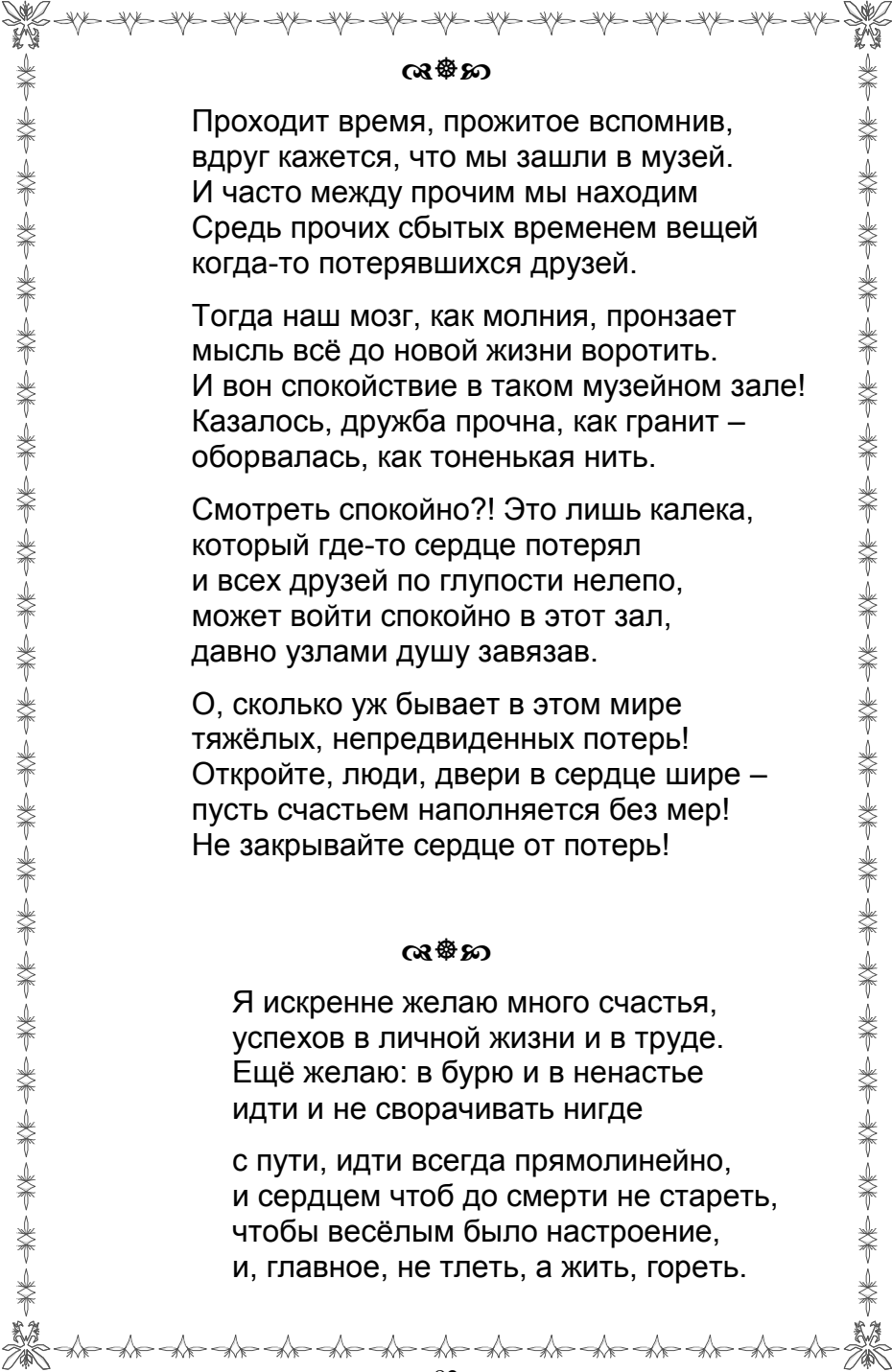

Это не первое апреля,
и ты не в шутку замолчала,
а без тебя – одни печали,
и каждый день, как на качелях.

Ты обойди вокруг планеты,
пробороздив морские дали –
не встретишь ты нигде любви
сильней моей.
И ни к чему теперь секреты:
сплошным страданьем ночи стали,
совсем некстати трелью хлещет
соловей.

Сними с души моей печали,
мне без тебя прожить день нечем.
Давай опять назначим встречу,
давай с тобой начнём сначала.

Ты обойди вокруг планеты,
пробороздив морские дали –
не встретишь ты нигде любви
сильней моей.
Пусть будут алые рассветы
полны счастливого страданья,
и пусть тогда волнует трелью
соловей.

❧ ❧ ❧

Проходит время, прожитое вспомнив,
вдруг кажется, что мы зашли в музей.
И часто между прочим мы находим
Средь прочих сбытых временем вещей
когда-то потерявшихся друзей.

Тогда наш мозг, как молния, пронзает
мысль всё до новой жизни воротить.
И вон спокойствие в таком музейном зале!
Казалось, дружба прочна, как гранит –
оборвалась, как тоненькая нить.

Смотреть спокойно?! Это лишь калека,
который где-то сердце потерял
и всех друзей по глупости нелепо,
может войти спокойно в этот зал,
давно узлами душу завязав.

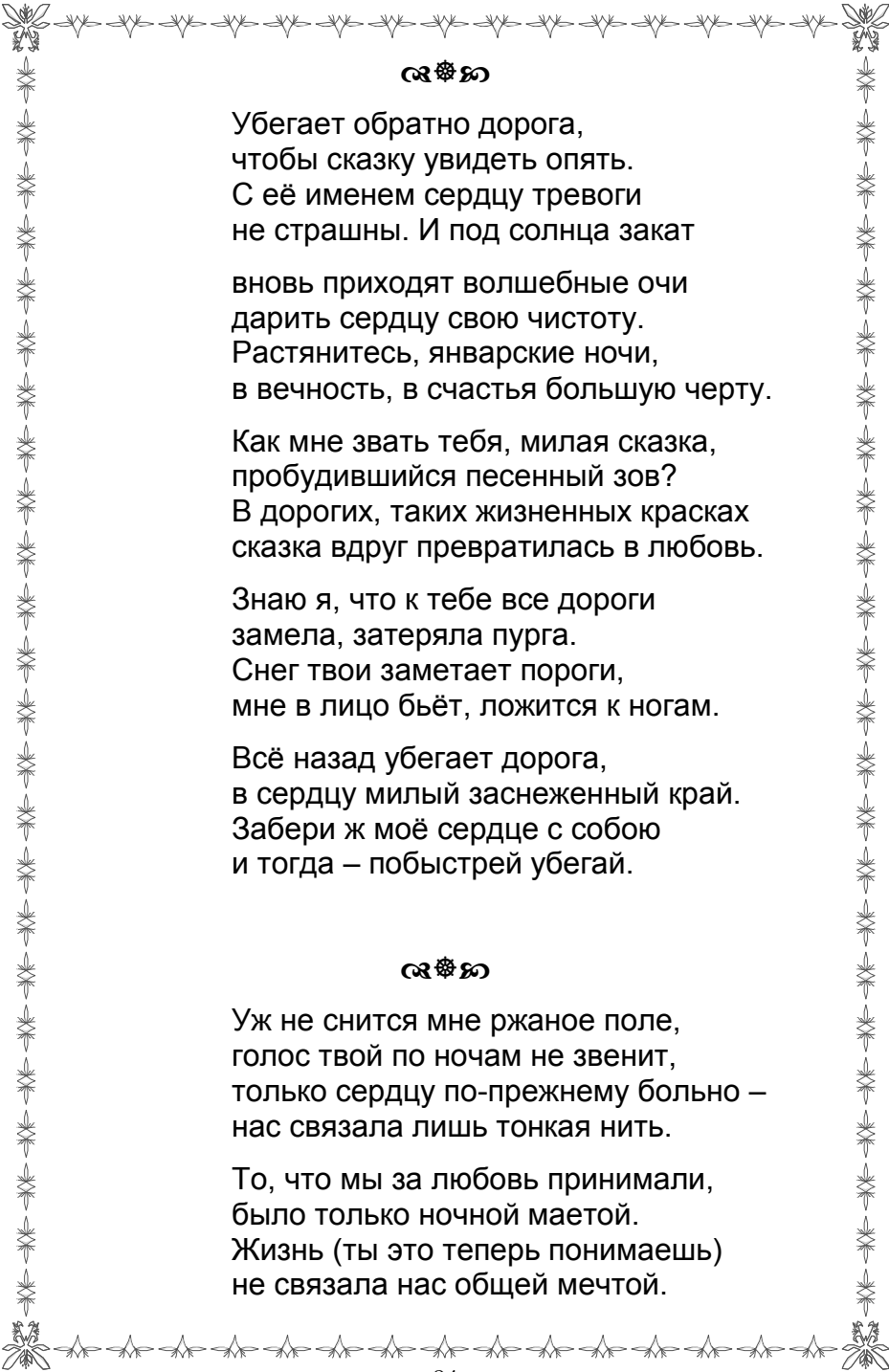
О, сколько уж бывает в этом мире
тяжёлых, непредвиденных потерь!
Откройте, люди, двери в сердце шире –
пусть счастьем наполняется без мер!
Не закрывайте сердце от потерь!

❧ ❧ ❧

Я искренне желаю много счастья,
успехов в личной жизни и в труде.
Ещё желаю: в бурю и в ненастье
идти и не сворачивать нигде
с пути, идти всегда прямолинейно,
и сердцем чтоб до смерти не стареть,
чтобы весёлым было настроение,
и, главное, не тлеть, а жить, гореть.

Ты помнишь встречи
странные, как сказка?
Представить странно:
всё же это было.
И почти полностью
те дни я позабыл,
их глупые и мелочные ласки.
Я всё забыл...
Не надо писем,
радости, рыданий,
не надо говорить,
что был обман.
Всё наше прошлое
окунулось в туман,
туман из человеческих страданий.
Густой туман...
Смеялся, может,
больше, чем и надо,
решив забыть усталость,
горечь, боль.
Но – хватит!
В сердце – счастье! И долой
всю грусть – для моих чувств
больших преграду!
Игру долой!
Достоинств я твоих не отрицаю:
у каждого они, конечно, есть,
но сердце для другой
сложило песнь.
Она как солнце –
не звезда мерцает.
Для солнца песнь.
И я готов до смерти её петь.

❧❧❧

Убегает обратно дорога,
чтобы сказку увидеть опять.
С её именем сердцу тревоги
не страшны. И под солнца закат

вновь приходят волшебные очи
дарить сердцу свою чистоту.
Растянитесь, январские ночи,
в вечность, в счастья большую черту.

Как мне звать тебя, милая сказка,
пробудившийся песенный зов?
В дорогих, таких жизненных красках
сказка вдруг превратилась в любовь.

Знаю я, что к тебе все дороги
замела, затеряла пурга.
Снег твои заметает пороги,
мне в лицо бьёт, ложится к ногам.

Всё назад убегает дорога,
в сердцу милый заснеженный край.
Забери ж моё сердце с собою
и тогда – побыстрее убегай.

❧❧❧

Уж не снится мне ржаное поле,
голос твой по ночам не звенит,
только сердцу по-прежнему больно –
нас связала лишь тонкая нить.

То, что мы за любовь принимали,
было только ночной маетой.
Жизнь (ты это теперь понимаешь)
не связала нас общей мечтой.

Спят украшены снегом берёзы
в ожидании зова весны.
Почему ты пришла в мои сны,
когда вновь не сбылись мои грёзы?
Ты пришла, не дождавшись весны.

Вся природа в фате белоснежной,
оживленье вокруг, суета.
Предо мною как будто черта,
а за ней – сказка, счастье и нежность.
Почему ж между нами черта?

Ушло лето от нас
с журавлиными стаями,
дождь, сбивая листву,
звёзды скрыл от меня.
Новых слов для меня нет,
лишь старые-старые
под осенним дождём
родниками звенят.

Пройдёт день без тебя,
пролетит ночь бессонная,
и опять буду ждать,
страсть сжигая в стихах.
Вместо ласковых слов –
жёсткословье казённое,
вместо перст нежных –
сталь автомата в руках.

Писал письмо, укладывал в конверт
и выводил рукой дрожащей адрес.
Но затерялся искренний ответ.
Иль ты среди многих тысяч затерялась?

Тебя найду. Дождусь этого дня,
того, последнего! Поднимусь рано,
чтобы дорога была для меня
покрыта белой дымкою туманов.

Прощусь с полком, с друзьями, с проходной,
возьму билет на первый скорый поезд.
Под стук колёс примчусь к тебе домой,
заброшу в угол свой казённый пояс...

Пойми, меня не надо упрекать
за эту безответственную шалость.
Ты слишком долго была далека,
мечтой непостижимой оставаясь.

Не думай ни о чём – забудь,
что я писал все эти строки.
Таких забвения минут
я не хочу – они далёки
от жизни истины моей.
Не суждено нам слушать вместе
как стоголосый соловей
поёт в лесу зелёном песни.

Чувства мгновенные плохи,
если они без осознания.
Лишь эти краткие стихи
останутся в воспоминаньях.

Когда-то в детском возрасте
свободен был до времени
и удивлялся взрослым я
из лысиной на темени:

ну чем же они заняты
и чем так озабочены?
Бредут по шумным улицам,
как будто поколочены.

Казалось, что вся жизнь моя
всегда будет прекрасная,
но вот пришла любовь ко мне,
любовь огнеопасная.

Не знал, как обращаться с ней,
не знал её опасностей.
И между лысым дядюшкой
и мною нет уж разницы.

Бреду по шумным улицам,
женою поколоченный.
Теперь всегда и всюду я
делами озабоченный.

Пусть в твой день рождения Земля
вдруг прекратит на миг своё вращенье,
и станет тихо-тихо, только я
перед всем миром попрошу в тебя прощенья.

За то, что я сокровище сберёг,
не разделив его весною между нами,
прости меня, мой милый Василёк.
Как без тебя теперь прожить, поверь, не знаю.

Где ты теперь? Томимый ожиданием,
ищу, не нахожу твоих следов.
Кажется, с каждой белизной садов
всё больше между нами расстоянье.

Неужто васильков нет больше в поле,
или уже не колосится рожь?
Кто плох, не разобравшись, кто хорош,
не мог друзей терять я поневоле.

Услышь меня, ответь мне, дорогая,
я никогда словами не грешил.
Ответь мне, слово твёрдое скажи,
хоть на прощанье, в мир свой убегая.

Ждать меня обещала
ты весенней порою,
подарила мне нежность,
что зовётся любовью.

Та любовь как зарница
всё вокруг озаряет.
Твоё счастье, улыбку,
твои сны охраняю.

И пусть с потом солёным
жжёт глаза пыль степная,
зато знаю, что верно
ты меня ждешь, родная.

Ещё будут тревоги
и во сне расставанья,
только сердце согреешь
ты своим ожиданием.

Зачем весной упал на землю снег,
когда на сердце уж давно весна?
Не потому ль, что ты сказала: «Нет» -
покрыла землю снега белизна?

Пускай растает снег по всей Земле,
растает лёд в душе твоей весной,
и чтобы ты до тихих седых лет
была со мной, всегда со мной.

Зачем весной ты от меня ушла,
словно чужая, без прощанья слов?
Вода в ручьях весенних потекла,
не оставляя мне твоих следов.

Хороших песен много в мире этом
о жизни, о любви и о борьбе.
А эта... Пусть ветра разносят эхо
моей короткой песни о тебе.

Годы как шпалы промелькнут.
Пусть тяжело будет в дороге –
поможет мне мой лучший друг,
что всех милее и дороже.

А ты опять проходишь стороною,
меня не замечая на пути.
И вновь своей извилистой тропею
я вынужден к мечте один идти.

Годы как шпалы промелькнут,
умчит дорога в даль куда-то.
Не всё, что было, не вернуть –
есть иногда пути возврата.

Друг мой, останься навеки со мной.
Вместе пойдём мы и в стужу, и в зной.
Горечь и радость разделим вдвоём,
общей тропой вместе пойдём –
счастье найдём.

Дружбу не делят – она на двоих.
Разве измеришь всю силу любви
к другу! Не надо изнеженных слов:
в снежных полях, в сыпи песков
крепнет любовь.

Вдруг попадешь ты случайно в беду –
друга услышишь: - Держись, я иду!
Вот и узнаешь, как дружба сильна,
как твоя жизнь, юная жизнь
счастьем полна.

Бывают разные слова:
или печалют, или радуют,
одно и то же может быть
и наказаньем, и наградой.

Ты для меня не ищешь слов –
не нахожу ни капли нового,
и чистота твоей души
течёт водою родниковую.

Благодарю тебя за то,
что остаешься в жизни прежнею,
как символ верности мечте,
символ любви и женской нежности.

Я по-прежнему пылко и нежно люблю
по-осеннему жёлтый твой волос.
И по-прежнему, только теперь – когда сплю,
дорогая, твой слушаю голос.

Как приятны осенние сны,
как приятно безоблачно небо.
Не встречал я подобной весны
и так сильно пленён ещё не был.

Всё прошло, всё уплыло, как сон,
потому что люблю только правду.
Чьей-то лжи неустойчивый стон
между нами поставил преграду.

Всё как прежде гудят поезда,
мчатся встречи по рельсам, разлуки.
Не приду я к тебе никогда,
не услышишь знакомого стука.

Я там, где правда в жизни дышит,
вся озарённая борьбой.
Друзья мои едино – слышишь? –
все за борьбу, не за покой.

А ощутив часть лжи иль лести,
мы говорим (зачем робеть?):
- Иди, средь нас тебе нет места,
если пришёл ты перетлеть.

Rends ma coeur, mon amour!
Rends ma joie pour toujours !
J'erre sur la rue,
J'hele mon amour.
Ou demeures tu ?
Ou je te trouve ?
Les oiseaux battent des ailes,
Mais aux printemps je reste seul.
J'erre sur la rue,
J'hele mon amour.
Ou demeures tu ?
Ou je te trouve ?
Je chante toujours en guitare,
Je t'ai trouve a la gare.
J'erre sur la rue,
J'hele mon amour.
Ou demeures tu ?
Ou je te trouve ?

ЗМІСТ

Т. Наритник – У вирі роздумів і почуттів	3
Побажання	6
Якби ти стала ластівкою	6
Спогад	7
Місто любові	7
Засни	8
Читаючи Єсеніна	8
На пероні	9
Дороги	9
Капітану команди КВК	10
Ти любиш	11
Дві дороги	12
Голосним передзвоном...	13
Студенти	14
Твій зорі судилося горіти	15
Учителеві географії	15
Тут все, буквально все...	16
Мовчиш, Волошко...	16
Ну, все. Кінець пекельним мукам	16
Шкільному другу	17
Чайко, я вибрав тебе серед зграї	18
Вітер знову подув з сторони	18
П'ють воду з озера вечірні ліхтарі	19
Пробив берези білі груди	19
В вирі подій, в шаленім плинні часу	20
Надіє	20
Ви бачили, як пеститься отава	21
Я полюбив осінню прохолоду	21
Знову рідна стихія, до пояса трави	22
Як завжди, сиджу перед вікном	22
Я мріяв оселитися на скалах	23
Ти зараз всюди: в шепоті вітрів	23
Похилію гілки я плакучої верби	24
Одна дорога пролягла на південь	24
Вітер потужно б'є в груди крилом	25
Засне село в густій темряві ночі	25
Я на озері тебе цілував в човні	26
Плаче гітара і серце хвилює	26
За вікном назад дорога в'ється	27
Вже місто розчинилося в тумані	27

Куди б не пішов, повертаюсь додому	28
Ой ви, очі, як моря припливи	28
Все таке ж: і дорога, і ліс	29
Кличе ліс, чимось звичним приманює	29
Я стану лісовою піснею	30
Ні, я не жив, я лиш марив весною	30
Не знаю, з чим зрівняти почуття	31
Зацвіли фіалки у веснянім лісі	31
Поздоровляю з святом	32
Вечірній час	32
Ти пам'ятаєш, як колись...	33
Лише зараз, як тебе немає	33
Я не знаходжу більше слів	34
Я любив дивитися, як в небі	34
Ти приходиш до мене	35
Сестрі Соні	35
І ненавиджу, і ще люблю	36
Скільки лишилось часу до відпливу?	36
Це було у перший весняний місяць	37
Я в букет збирав фіалки сині	37
Земле моя українська	38
Важко в тумані знайти маяки	38
Я слухаю шепіт листочків	39
Україно моя	39
Вже вдруге стрічаю осінню негоду	40
Оце пожовкле листя при дорозі	41
Стоять над рікою принишклі тополі	41
Як і раніше, під осені дзвони	42
Мамо, рідненька, я близько від тебе	42
І хто тобі дав таке ім'я – Надія?	43
В темноті засріблились зірничі	43
Волошко, я хочу, щоб ти не зів'яла	44
Ти замовкла, чарівна зірнице	44
Люблю тебе, як Україну	45
Оглядаюсь назад...	45
Ти говориш, розкриваєш таємниці	46
Невже доля нам дала...	46
Навіщо тривожити серце юнацьке?	47
Сон-траву зриваю у сосніні	47
Кленове листя загорнулось в позолоту	48
Сперлось сонце на вершини гір	48
Повір	49
Немов хтось повернув стерно	49

Завиває вітер в проводах	50
Вже відчутні подихи весни	50
Уникай наших зустрічей, мила	51
Як ти близько від мене	51
Я прийшов відгукнутись любов'ю	52
Благаю тебе, зупинись	52
Жди мене, мамо, на світанні	53
Місяць лезо вистругав в воді	53
Шукаючи твоїх слідів	54
Бушуй вітрами	54
Я шукав тебе, осіння казко	55
День, напоєний соками щастя	55
Продавцям магазину „Знання”	56
Я зробив, як моє серце попросило	57
Зжинає місяць зірочки серпом	57
Прийди	58
Полонить землю тихий вечір	58
Ні, я не помру	59
За світ наук, що дітям ти відкрив	59
За Р. Гамзатовим	60
Я можу тільки побажати щастя	60
Костецькій М.С.	61
Я задихаюсь в стиглому колоссі	61
Самчук Р.М.	62
Для чого я прийшов	62
Горлатій М.Я.	63
Випускникам	63
Переклад на сучасну...	64
Сестрі Соні з Галичини	64
Прощальний вальс	65
І знову - школа	66
Побажання вчителям	66
Весна на землю вже спустилась з неба	67
Вокзальний шум	67
Хто може долати в житті перешкоди	68
Подаруй мені зорі іскристі	68
Мені боляче	69
У ритмі шаленім пульсує планета	69
Всіх почуттів не виразиш словами	70
Хто більше щасливий?	70
Правда и неправда есть на свете	72
Когда ночные улицы тихи	72
О чём-то вспомнил...	73

В любви нет места спеси, лести	73
Как много я хотел бы пожелать	74
Не смотри на меня, проходя стороной	74
Как дела?	75
Да, лучше ты молчи	76
Небо, ты возьми меня с собою	77
Изменить я жизнь мечтал с судьбой	77
Почему в небе падают звёзды?	78
Я открою свою планету	78
Ну, что тебе ответить, милый друг?	78
Заглянул я в очи осени	79
Поздравляю тебя с днём рожденья	79
Мне нужна поддержка постоянно	80
Это не первое апреля	81
Проходит время	82
Я искренне желаю много счастья	82
Ты помнишь встречи?..	83
Убегает обратно дорога	84
Уж не снится мне ржаное поле	84
Спят украшены снегом берёзы	85
Ушло лето от нас	85
Писал письмо...	86
Не думай ни о чём	86
Шутка	87
Прощение	87
Где ты теперь?	88
Ждать меня обещала	88
Зачем весной упал на землю снег?	89
Песня о тебе	89
Друг мой, останься	90
Бывают разные слова	90
Я по-прежнему пылко и нежно люблю	91
Я там, где правда	91
Rends ma soeur, mon amour!	92
Зміст	93